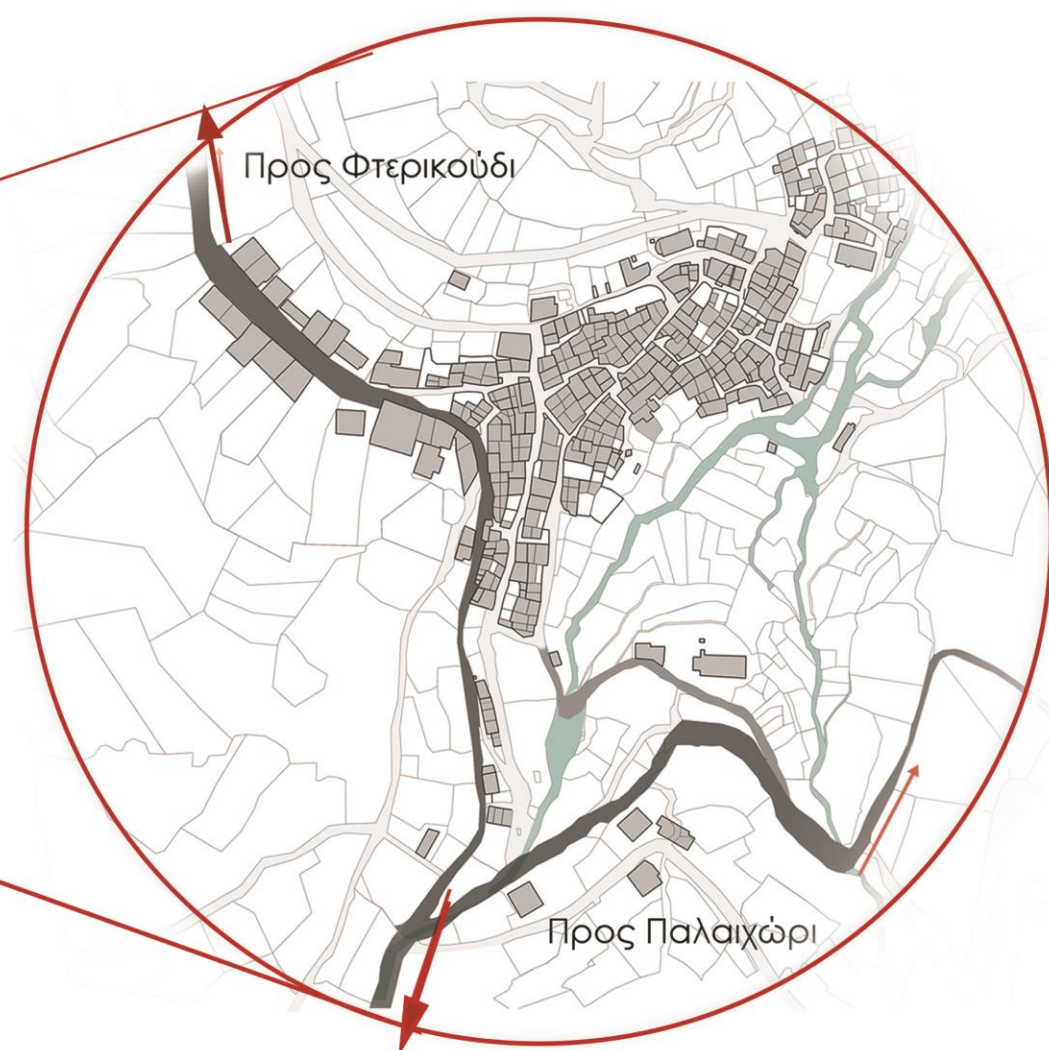

Τοποθεσία του Ασκά στην Κύπρο

Πανορμικές φωτογραφίες από και προς το χωριό

Γενικές πληροφορίες:

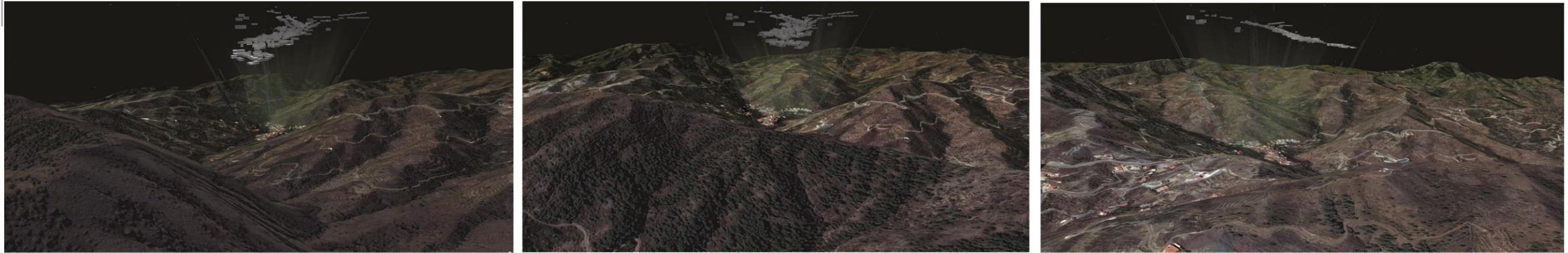
- Το χωριό του Ασκά , αποτελεί έναν περικλειστο **ορεινό οικισμό** της Κύπρου στη περιοχή Παπούτσα ,του οποίου η ιστορία ξεκινά σύμφωνα με αναφορές, τον **11ο αιώνα**.
- Το χωριό βρίσκεται σε **υψόμετρο 900 μέτρων** από το επίπεδο της θάλασσας και **48 χιλιόμετρα από τη Λευκωσία**. Στα 2 χιλιόμετρα νότια του χωριού συνορεύει με το Παλαιχώρι, 3 χιλιόμετρα ανατολικά με το Φτερικούδι και 53 χιλιόμετρα βόρεια με το χωριό Άλωνα
- Κυριότερα χαρακτηριστικά του είναι η οικοδόμησή του **κοντά στο ποτάμι Ασκά**, και στο ανάγλυφο του βουνού, **ανάμεσα σε κορυφογραμμές, καθώς το** σχήμα ανάπτυξης του οικισμού συχνά παρομοιάζεται με κλειστό πέταλο.Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνονταν η **φυσική οχύρωση** για προστασία από πειρατές και εχθρούς.
- Ταυτόχρονα, το ποτάμι και ο νότιος προσανατολισμός παρείχαν ευνοϊκές συνθήκες διαβίωσης στο χωριό.

Ονομασία:

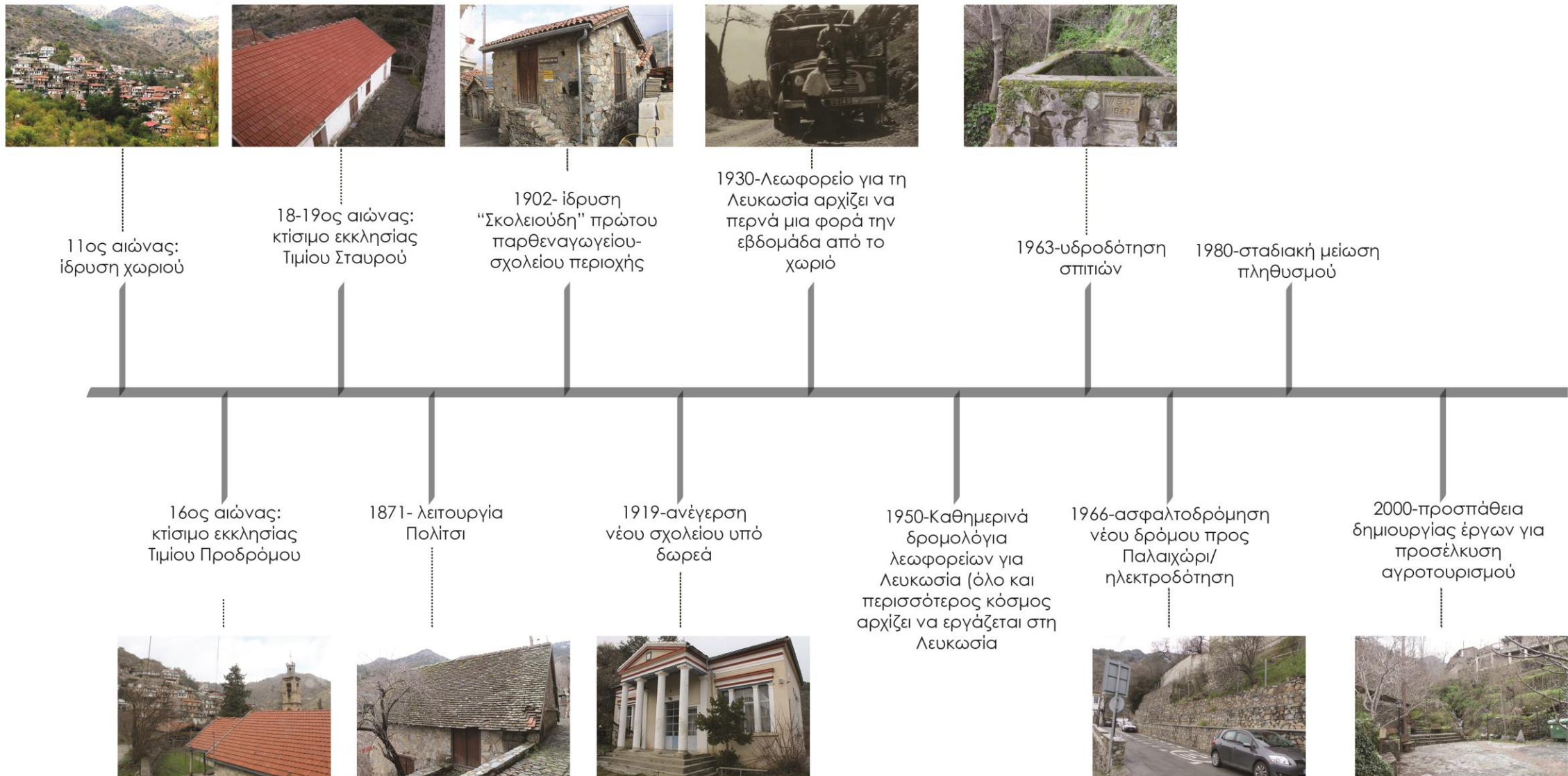
- " Ο Ασκάς ονομάστηκε έτσι από τα πολλά ασκιά που κατασκεύαζαν και χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι του χωριού" (ασκός-δοχείο για τη μεταφορά κρασιού και άλλων υγρών, κατασκευασμένο από επεξεργασμένο δέρμα κατσίκας)
- "Το όνομα του χωριού προέρχεται από το επώνυμο του πρώτου οικιστή του τόπου, ο οποίος ήταν βοσκός και έστησε εκεί το μαντρί του καθώς κατασκεύαζε και ασκούς"
- "ονομάστηκε έτσι καθώς ήταν κτισμένο στους πρόποδες του βουνού, πάνω στο "σκάσμα" δηλαδή του βουνού.

Τοποθέτηση οικισμού σε σχέση με γύρω βουνοκορφές

Σημαντικές ημερομηνίες στην ιστορία του χωριού

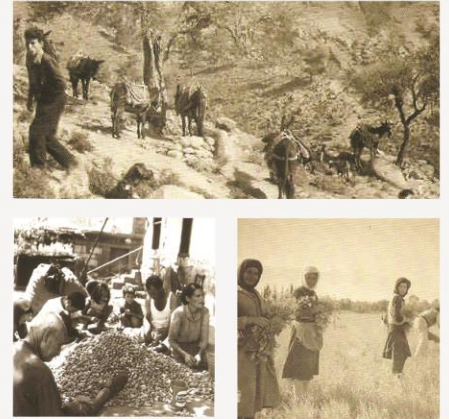
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1500

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΙΟΥ

Το χωριό του Ασκά ,αναπτύσσεται εντός της συγκεκριμένης εδαφικής μορφολογίας, προκειμένου να εκμεταλλευτεί το υφιστάμενο τοπίο και να αποκόψει οπτικές προς αυτό. Σε αυτό συμβάλλει ο τρόπος ανάπτυξής του, ώστε να εναρμονίζεται με το περιβάλλον, και να μην γίνεται αντιληπτό από εχθρούς. Το χωριό είναι προσανατολισμένο προς το νότο για να μεγιστοποιήσει το φυσικό ηλιασμό.Κατά τα πρώτα χρόνια του 20ου αιώνα, κυριαρχούσε η ύπαρξη ενός πυρήνα του χωριού στα σύνορα του πάνω και κάτω οικισμού και ανάμεσα στις δυο εκκλησίες. Η πρόσβαση γίνεται απο το σημείο της όχθης του ποταμού κοντά στην εκκλησία του Προδρόμου και έπειτα μέσω γαϊδαρου.

ΑΣΧΟΛΙΕΣ

Οι κάτοικοι του Ασκά κατά τον 20 αιώνα, ως βασικές ασχολίες, είχαν την κτηνοτροφία και την γεωργία, στην προσπάθειά τους να καλύψουν τις ανάγκες τους και να μείνουν αυτάρκεις. Πιο συγκεκριμένα, η ενασχόλησή τους επικεντρώνεται στην καλλιέργεια αμπελιών, συγκομιδή πορτοκαλιών, εργασίες σε κοντινά χωράφια, κ.α.,όπου εργάζονταν γονείς και παιδιά. Ολόκληρη η οικογένεια εξαρτάται από την αγροτική εργασία στην οποία και συνεισφέρουν.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΠΟΤΑΜΙ
  - ΦΥΤΕΥΣΗ
  - ΟΡΙΑ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ
  - ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
  - ΠΡΩΤΕΥΩΝ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
  - ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
  - ΟΡΙΑ ΧΩΡΙΟΥ
  - ΠΡΟΣΒΑΣΗ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΣΚΑ

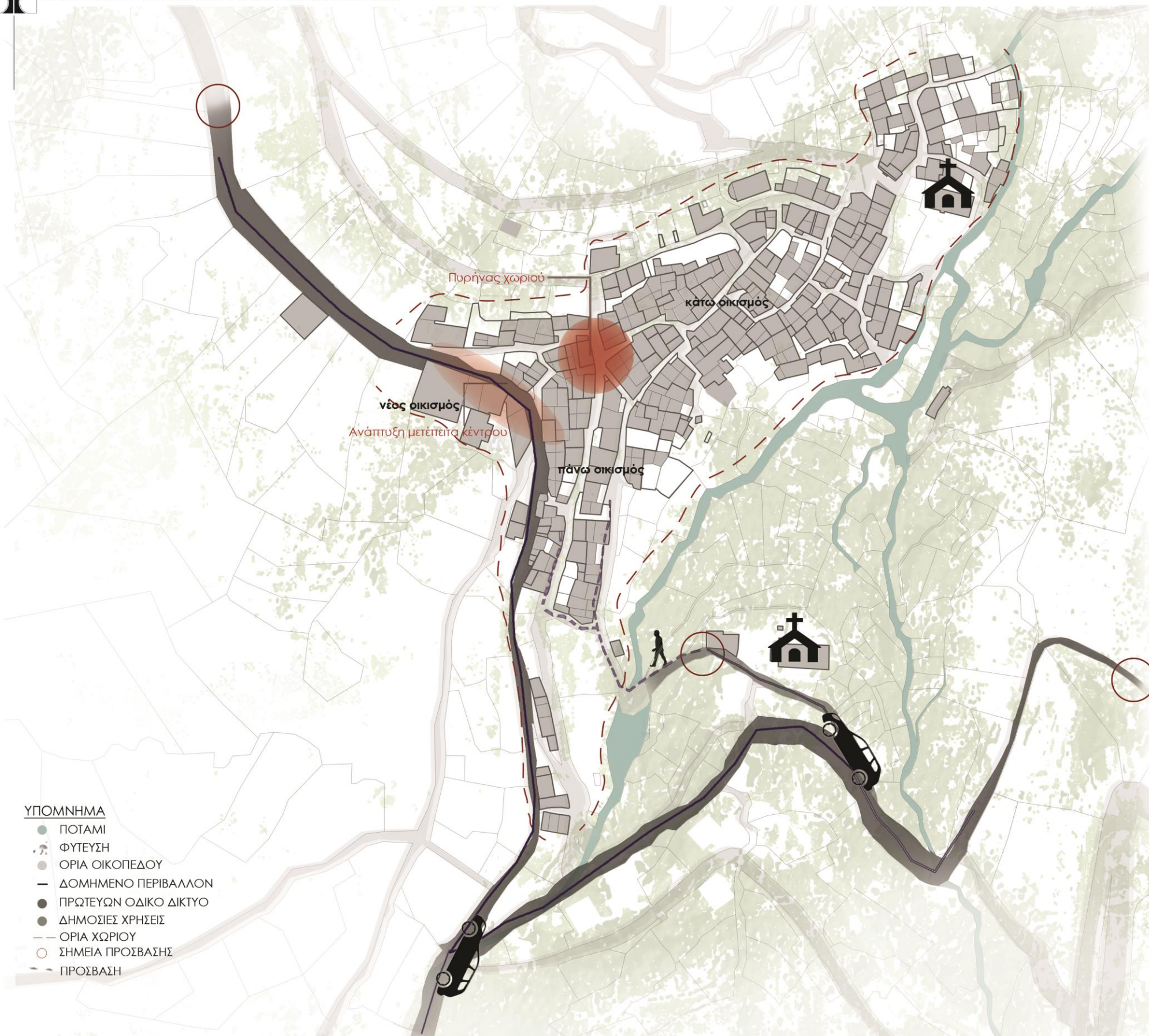

Ο πληθυσμός του χωριού κατά το 1900 ήταν περίπου 25 άτομα, αριθμός ο οποίος σταδιακά αυξανόταν μέχρι και τα μέσα του 20ου αιώνα.Ο πληθυσμός αυξάνεται εξαιτίας της λειτουργίας του σχολείου.

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1500

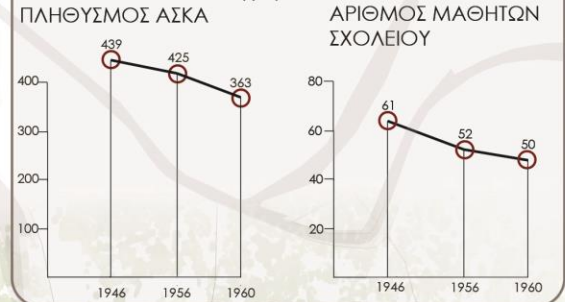
- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΠΟΤΑΜΙ
  - ΦΥΤΕΥΣΗ
  - ΟΡΙΑ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ
  - ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
  - ΠΡΩΤΕΥΩΝ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
  - ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
  - ΟΡΙΑ ΧΩΡΙΟΥ
  - ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ
  - - - ΠΡΟΣΒΑΣΗ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΙΟΥ
 Κατά τα μέσα του 20ου αιώνα, η τεχνολογία επηρέασε τον Ασκά με αποκορύφωμα τη δημιουργία του οδικού δικτύου και την εγκατάσταση δικτύου ηλεκτρικού ρεύματος και υδροδότησης. Η ανάπτυξη του χωριού συνεχίστηκε γύρω από τον κεντρικό πυρήνα και επεκτείνεται σταδιακά και κατά μήκος του νέου δρόμου, με αποτέλεσμα να έχουμε την ανάπτυξη του νέου

ΑΣΧΟΛΙΕΣ
 Οι κύριες ασχολίες των κατοίκων και σε αυτή την περίοδο εξακολουθούν να είναι η γεωργία και η κτηνοτροφία, ωστόσο επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τη δημιουργία του δρόμου. Οι άνθρωποι ξεκινούν να δουλεύουν περισσότερο στα περιχώρα και ορισμένοι ακόμα και στη Λευκωσία.

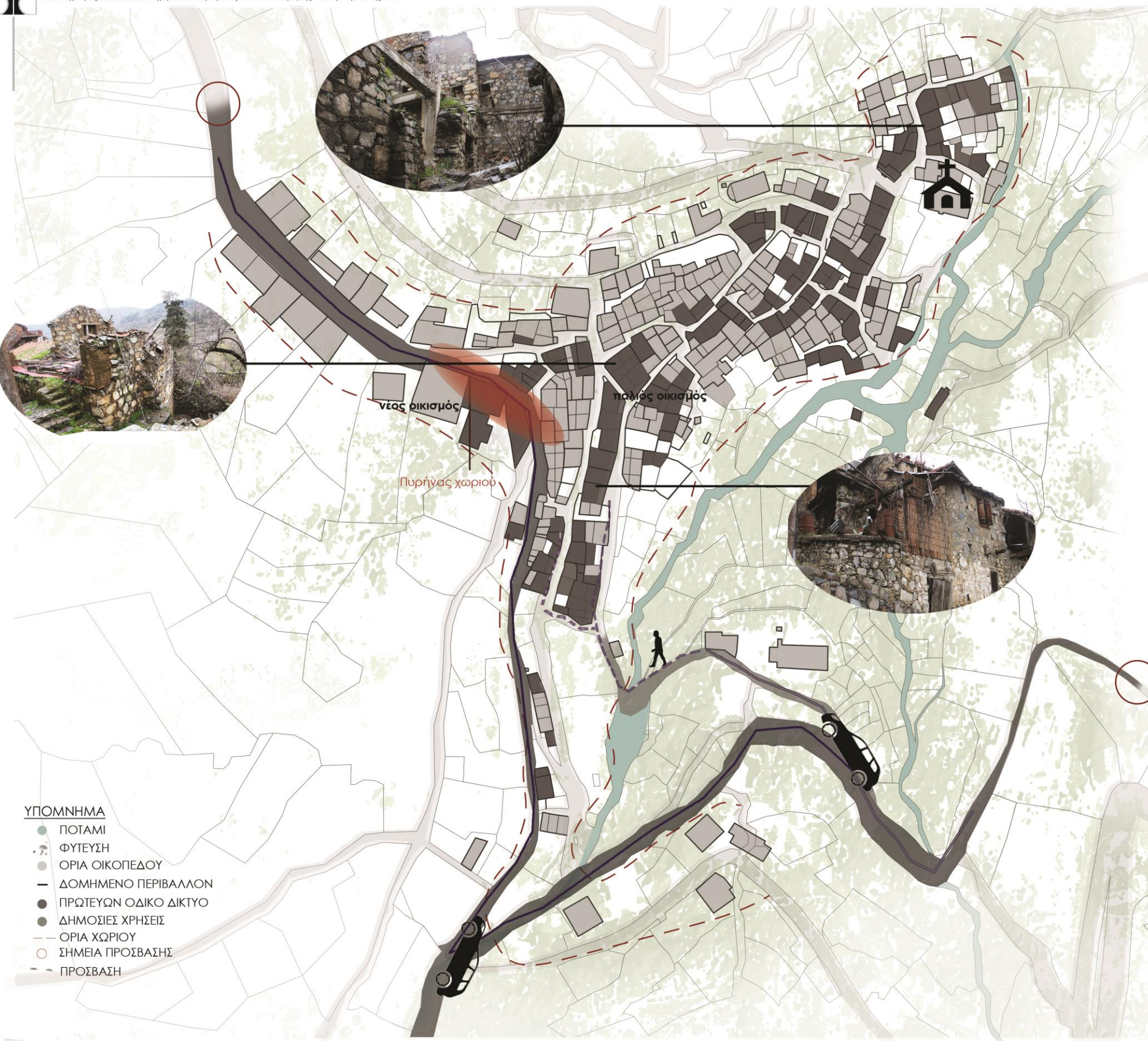
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
 Ο πληθυσμός, στα μέσα της δεκαετίας του '40 αυξήθηκε αρκετά σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες, ως ένα βαθμό και λόγω του πολέμου. Αυτά τα χρόνια μεγιστοποιήθηκαν και οι μαθητές στο σχολείο. Στα επόμενα χρόνια, ο αριθμός αυτός σταδιακά μειώνεται καθώς η αναζήτηση εργασίας γίνεται ολοένα και πιο απόμακρη του χωριού.

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1500

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΧΩΡΙΟΥ
 Ο Ασκάς, μέχρι και τον 21ο αιώνα συνέχισε να επεκτείνεται και να αναπτύσσεται περιμετρικά του αρχικού πυρήνα, ο οποίος πλέον δεν διατηρείται όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις. Η ανάπτυξη πλέον γίνεται με βάση τον εξωτερικό κύριο δρόμο που αποτελεί και τη βασική αρτηρία διακίνησης αλλά και ζωής. Ο πυρήνας, σε μεγάλο βαθμό είναι εγκαταλελειμένος με τα περισσότερα σπίτια να χτίζονται στην ευρύτερη περιοχή του χωριού.

ΑΣΧΟΛΙΕΣ
 Σε σχέση με το παρελθόν οι ασχολίες των κατοίκων έχουν αλλάξει κυρίως εξαιτίας της απουσίας των νέων ανθρώπων, καθώς και της εργασίας κατα κύριο λόγο στα περίχωρα ή στη Λευκωσία. Οι εναπομείναντες κάτοικοι ασχολούνται με αγροτουρισμό, ή με τη διασφάλιση των αναγκών.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
 Ο πληθυσμός αρχισε σταδιακά να μειώνεται ανά δεκαετία, με αποτέλεσμα μέχρι το 2000 να απομένουν περίπου 180 άτομα, η πλειοψηφία των οποίων είναι ηλικιωμένοι. Το 1998 σταμάτησε να λειτουργεί το σχολείο του χωριού εξαιτίας της συγχώνευσής του με σχολεία γειτονικών χωριών.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΠΟΤΑΜΙ
  - ΦΥΤΕΥΣΗ
  - ΟΡΙΑ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ
  - ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
  - ΠΡΩΤΕΥΩΝ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
  - ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ
  - ΟΡΙΑ ΧΩΡΙΟΥ
  - ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ
  - - - ΠΡΟΣΒΑΣΗ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
● ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
● ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ

Στα 1900 το χωριό σφύζει από ζωή καθώς έχει μια αυτόνομη και αυτάρκη οικονομία. Τα κτήρια με δημόσια χρήση αυτή την περίοδο είναι κυρίως συγκεντρωμένα στον πυρήνα του χωριού, με εξαίρεση τις δυο εκκλησίες του χωριού και τα γειτονικά τους κτήρια, που στη μια περίπτωση αποτελούσαν το ελαιοτριβείο και το σχολείο του χωριού. Συγκεντρωμένα στον πυρήνα βρίσκουμε το καφενείο, το παντοπωλείο αλλά και διάφορους τεχνίτες όπως τσαγκάρηδες και ασκιοτές.

Παντοπολείο

OXEN (Ορθόδοξη Χριστιανική Ένωση)

Εκκλησία "Σταυρού"

Φούρνος

Καφενείο

Ανάπτυξη μετέπειτα κάθρου

Δημοτικό Σχολείο Ασκά

Σκαρπάρης

Εκκλησία "Τιμίου Προδρόμου"

Ελιόμυλος

Με τη δημιουργία του κύριου, πάνω δρόμου του χωριού έχουμε την επέκταση του χωριού κατά μήκος αυτού του δρόμου. Παράλληλα γύρω στα 1970 παρατηρούμε ότι τα κτήρια με δημόσια χρήση είναι διάσπαρτα στο χωριό, με κύρια όμως σημεία τον πυρήνα του χωριού και το νέο δρόμο. Αυτήν τη περίοδο λειτουργεί το νέο σχολείο με πρόσβαση από τον κύριο δρόμο καθώς έχουμε πληροφορίες για την ύπαρξη φούρνου στο χωριό. Στα 1954 έχουμε την ίδρυση της Ο.Χ.Ε.Ν (Ορθόδοξος Χριστιανική Ένωση Νεανίδων) η οποία είχε μια πολιτιστική δραστηριότητα για απασχόληση των νέων του χωριού, παράλληλα με μια κοινωνική προσφορά.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ
- ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
  - ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ

Κοινοτικό Συμβούλιο

Αδειούχος Ηλεκτρολόγος

Συνεργατικό Ταμιευτήριο

Ασφαλιστική

Κοινοτικό Ιατρείο

Πυρήνας χωριού

Κάτω πλατεία

Εκκλησία "Σταυρού"

Κοινοτικό Πάρκο

Καφενείο

Εστιατόριο - Ξενώνας

Μουσείο Υφαντών

Πλατεία Κοτ

Ξενώνας Ευγενείας

Εκκλησία "Τιμίου Προδρόμου"

Εστιατόριο-ξενώνας "Περνιά"

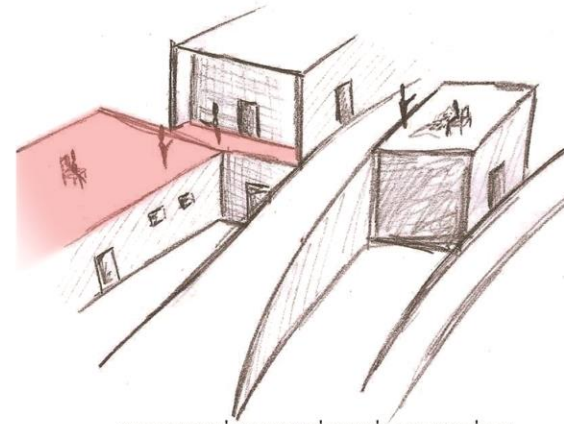
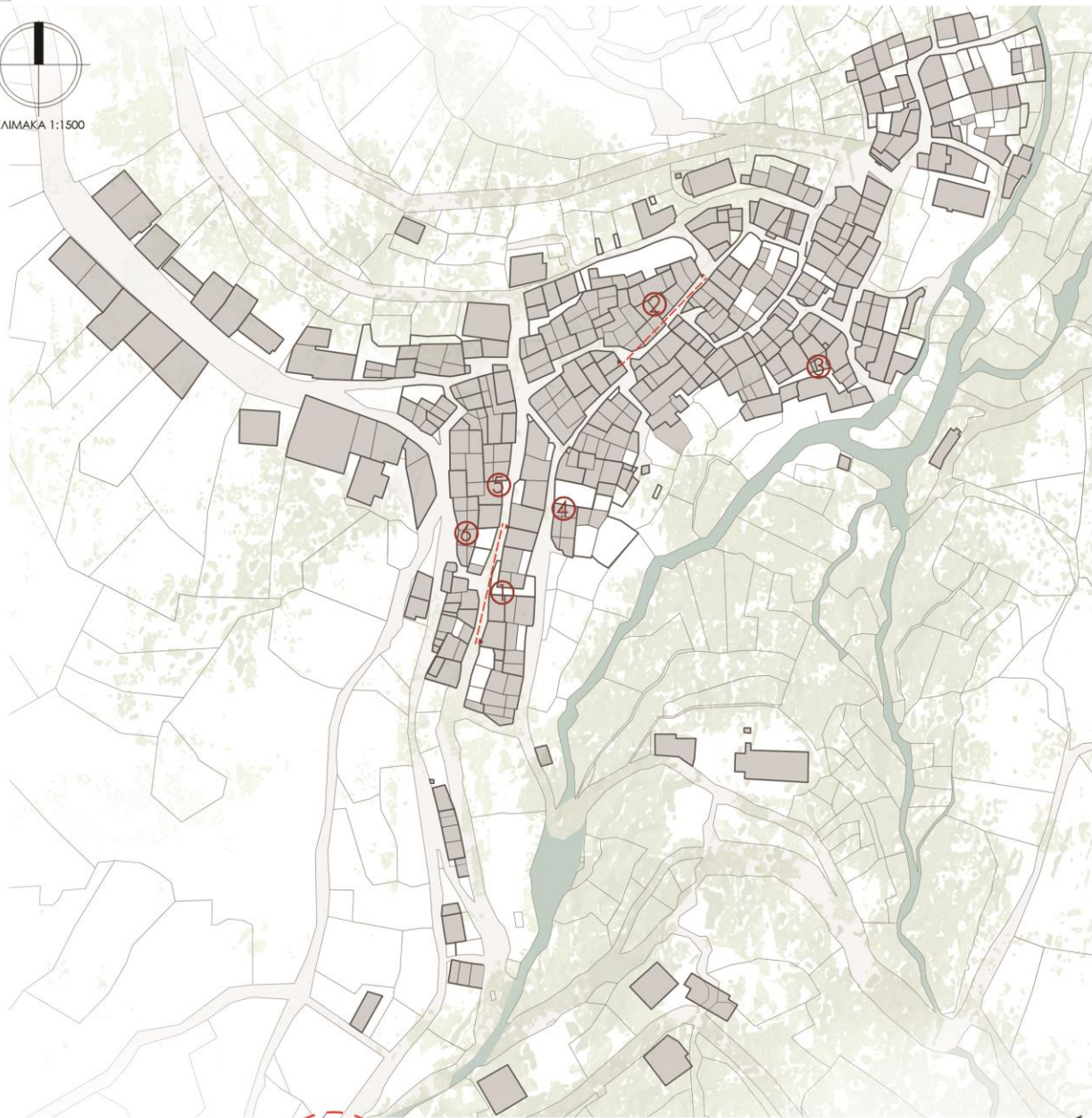
Σήμερα, αν και περισσότερα από τα μισά σπίτια του χωριού είναι ακατοίκητα και οι κάτοικοι στην πλειοψηφία τους είναι ηλικιωμένοι, παρατηρούμε να υπάρχουν αρκετές δημόσιες χρήσεις, οι οποίες παρατηρούνται κυρίως στο νέο πυρήνα του χωριού, το πάνω δρόμο. Εκτός από το καφενείο που διατηρείται στην ίδια τοποθεσία από το 1970, βλέπουμε στο χωριό να εμφανίζονται συνεργατική τράπεζα, ασφαλιστική εταιρεία, ένα μικρό παντοπωλείο, δυο εστιατόρια και τρεις ξενώνες. Ακόμη σημαντική στην περιοχή είναι και η δημιουργία των πλατειών και των αναπτυξιακών έργων, όπως τους πεζοδρόμους, τα μονοπάτια της φύσης και πάρκο, που σκοπό έχουν τη προσέλκυση νέου κόσμου αλλά και αγροτουρισμού.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ
- ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
  - ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ

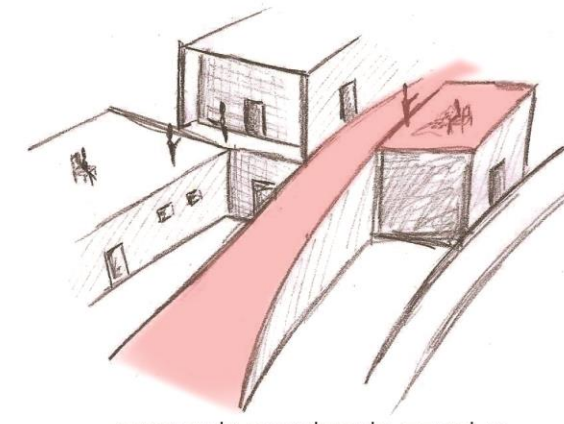

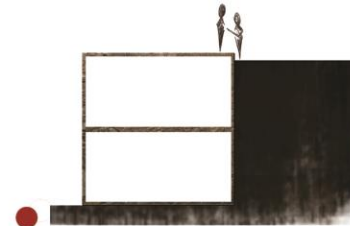
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1500

επικοινωνία οροφής ενός σπιτιού με επίπεδο ισόγειου ή ορόφου διπλανού σπιτιού

επικοινωνία οροφής ενός σπιτιού με επίπεδο δρόμου

ισοεπίπεδη οροφή με δίπλα δρόμο

ισοεπίπεδες οροφές γειτονικών σπιτιών

ανισοεπίπεδες οροφές γειτονικών σπιτιών, αλλά

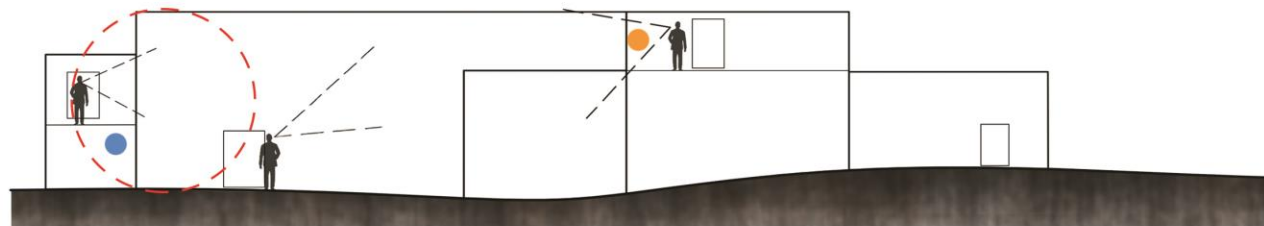
υψομετρική διαφορά οροφής με δίπλα δρόμο

Η ύπαρξη αρχικά στο χωριό επίπεδων οροφών (μέχρι και το 1900) εξυπηρετούσε τους κατοίκους τόσο για την διαδραμάτιση διαφορετικών δραστηριοτήτων επάνω τους όσο και για την επικοινωνία με τους γείτονες, (με ισοεπίπεδες οροφές ή με συγκινωνούντα όροφο) και τους περαστικούς από τον κάτω ή τον δίπλα δρόμο. Μετά το 1900 οι συγκεκριμένες οροφές μειώθηκαν, αφού τοποθετήθηκαν κεκλιμένες. Η επικοινωνία μπορεί να υλοποιηθεί υπο διαφορετικές περιπτώσεις λόγω της μορφολογίας των κτηρίων, δηλαδή μπορεί να συμβαίνει σε διαφορετικά επίπεδα (οροφή και ισόγειο), είτε σε επίπεδο παράλληλο με το δρόμο αλλά σε διαφορετικό ύψος.

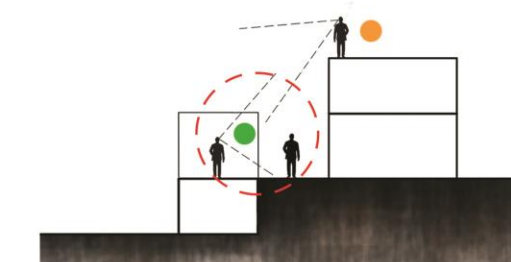
Σχέση στεγών σε όψη και οπτικές μεταξύ χρηστών-περαστικών

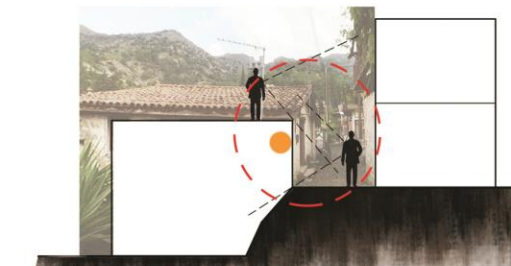
1

2

3

4

5

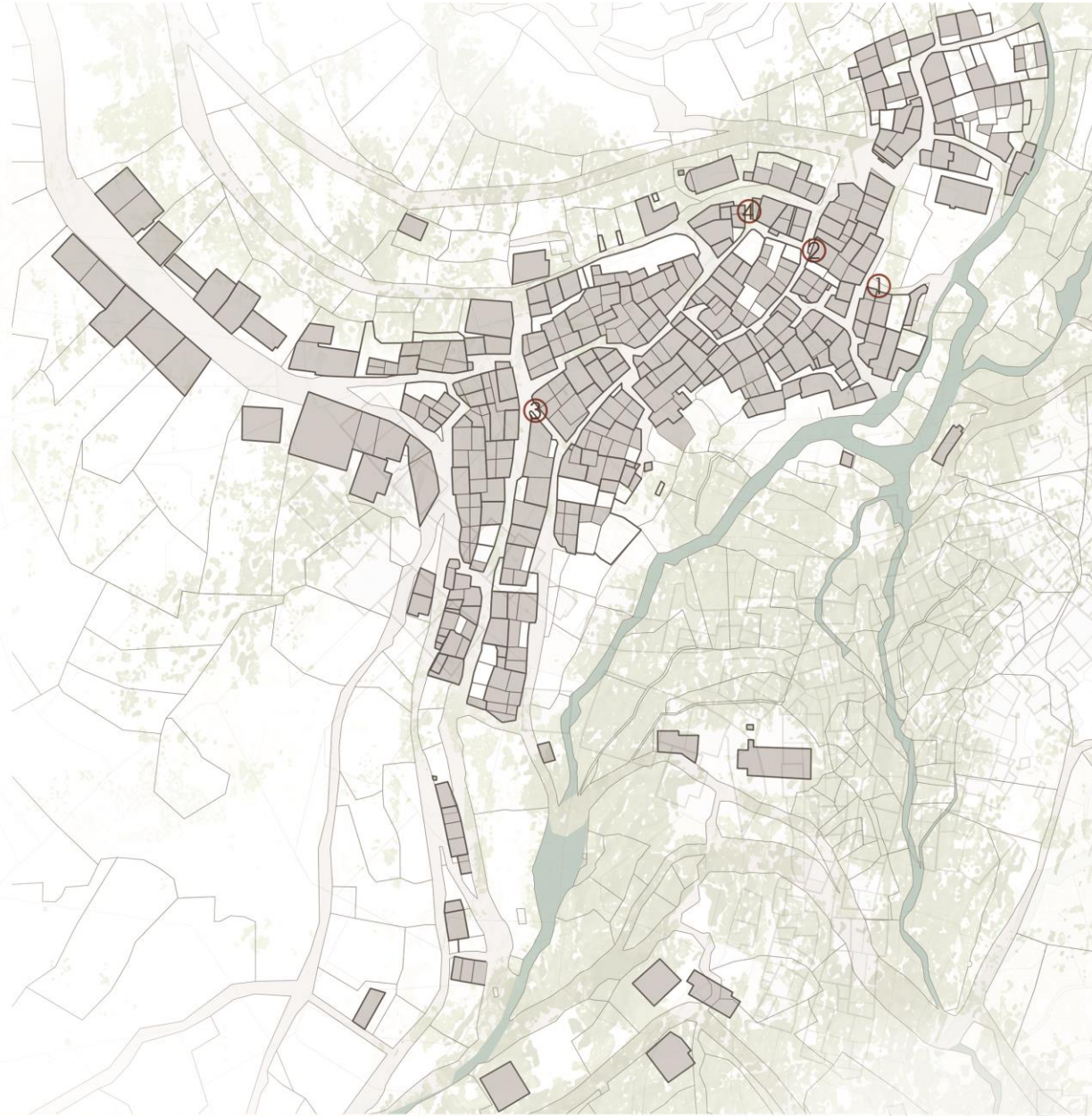
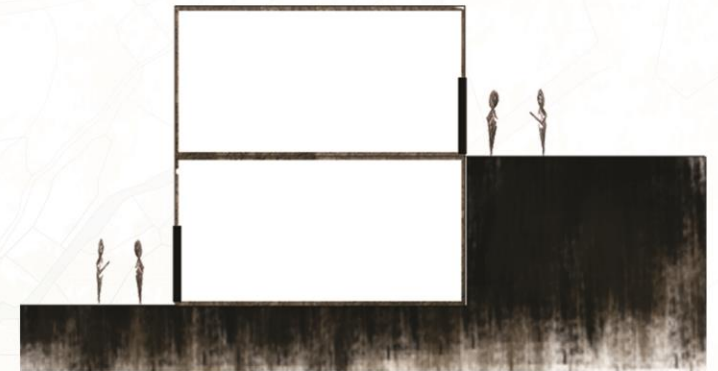
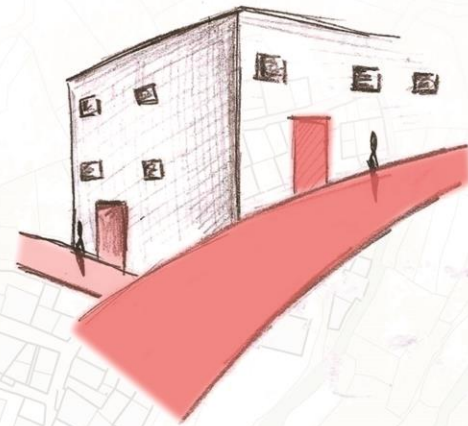
6

1900
 1970
 Διαφορετική πρόσβαση στα διαφορετικά επίπεδα του σπιτιού

Πολλαπλότητα επιπέδων και εισόδων σε μια κατοικία- Σχέση με δρόμο

Ακόμη συχνό είναι και το φαινόμενο των διπλών προσβάσεων σε ένα σπίτι από διαφορετικά επίπεδα δρόμων. Το γεγονός ότι η εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των δωματίων του σπιτιού και ειδικά των διαφορετικών επιπέδων μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι συχνά ο ένοικος του σπιτιού θα έβγαινε στο δρόμο για να πάει στο άλλο επίπεδο του σπιτιού. Πράγμα που τον εκθέτει στα βλέματα των περαστικών, με τους οποίους συχνά θα συνομιλούσε.

1

2

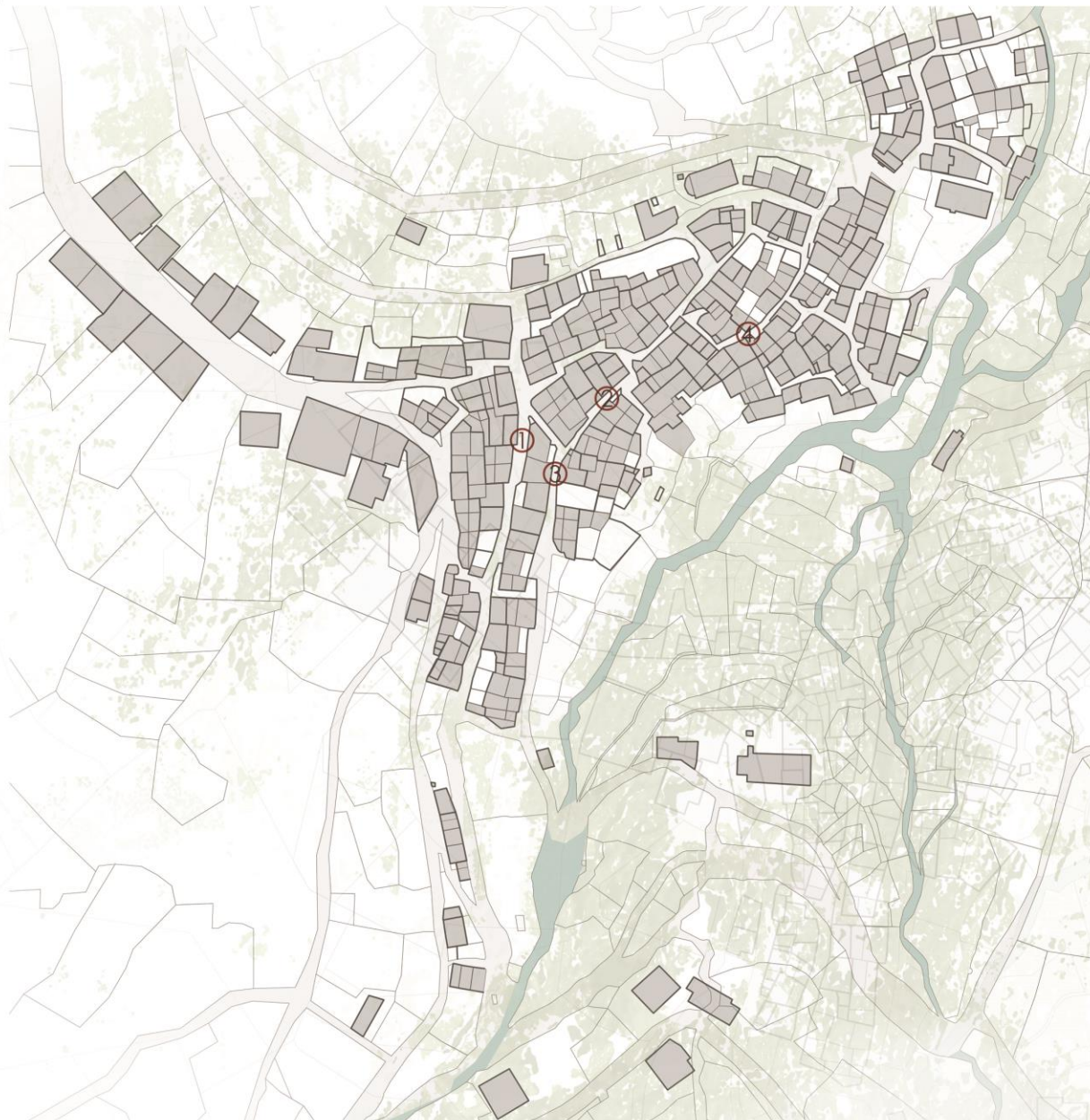

3

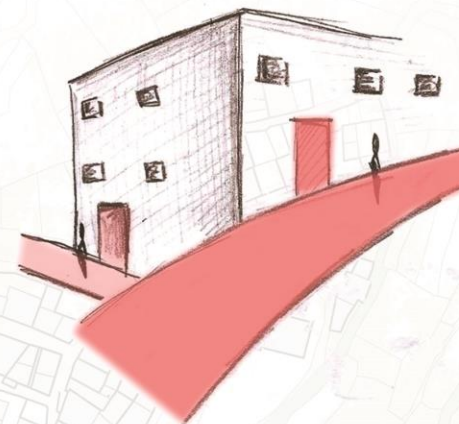

4

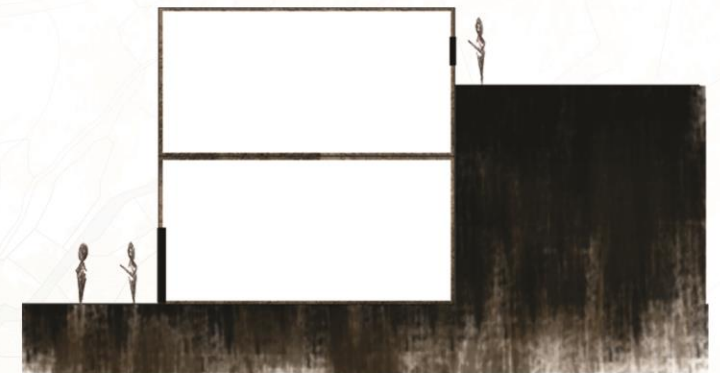

Παράθυρα στο επίπεδο του δρόμου
1900 1970

Παράθυρα στο επίπεδο του δρόμου

Η οικοδόμηση του οικισμού πάνω στο φυσικό ανάγλυφο του βουνού, δημιουργεί συχνά το φαινόμενο των πολλαπλών επιπέδων σε σχέση με διαφορετικούς δρόμους. Συχνά όταν περπατάς στα στενά δρομάκια του οικισμού μπορείς να δεις στο ύψος του δρόμου να ξεφυτρώνουν παράθυρα που κάποτε θα επέτρεπαν μια οπτική προς το εσωτερικό του σπιτιού, δημιουργώντας μια σχέση μεταξύ ενοίκου και περαστικού

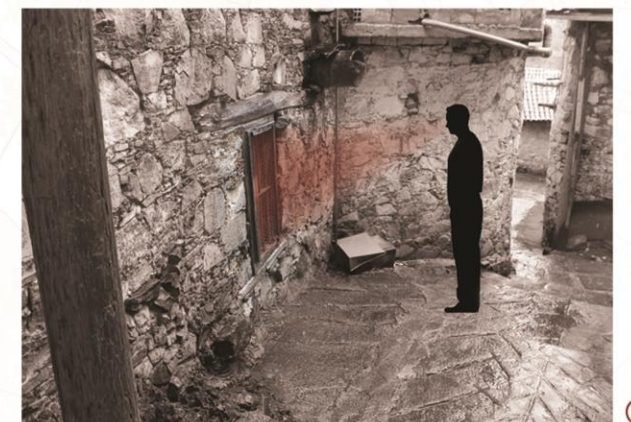
1

2

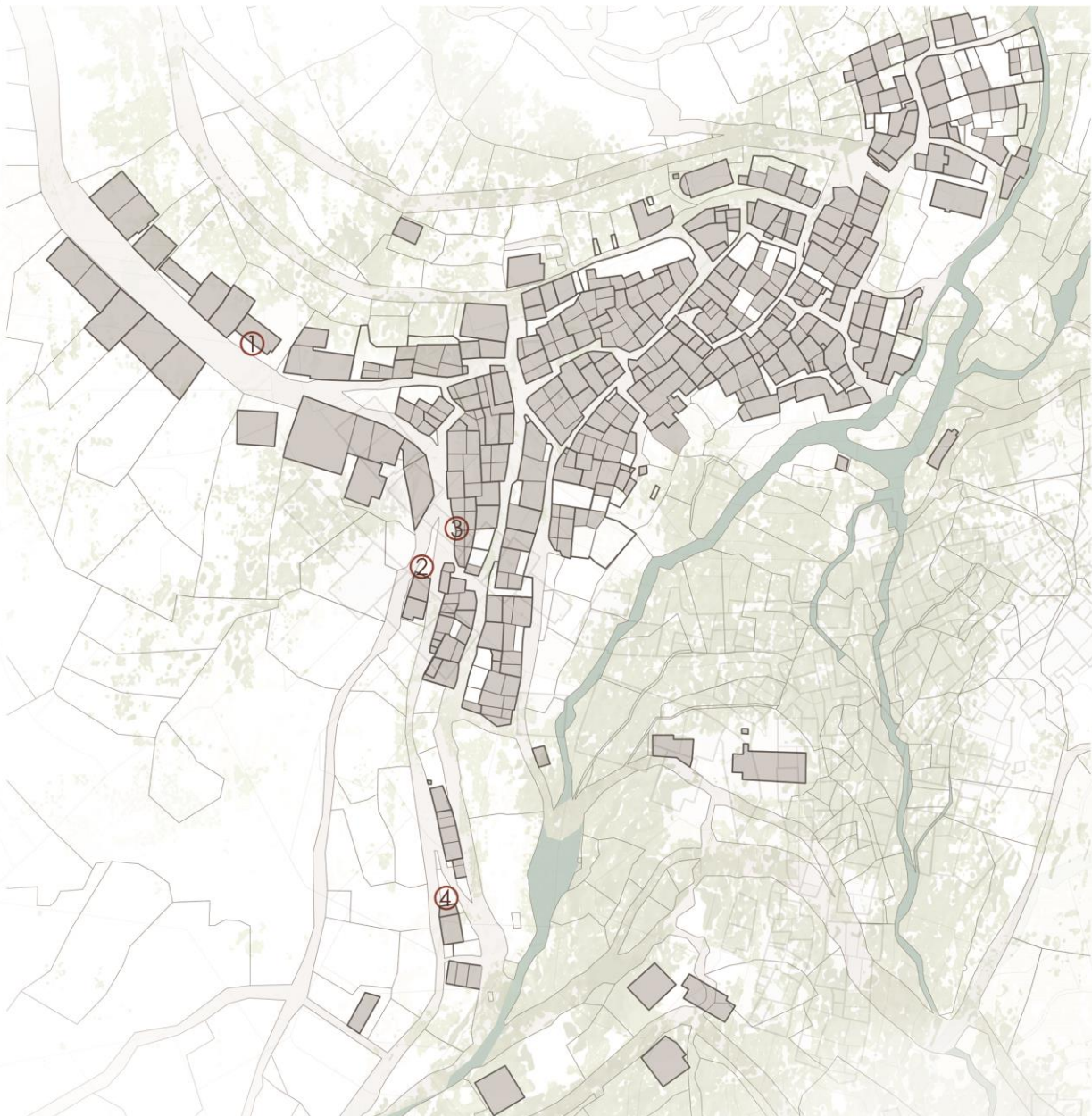
3

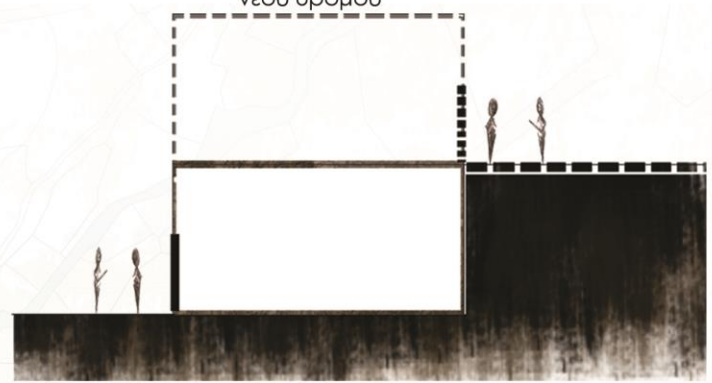
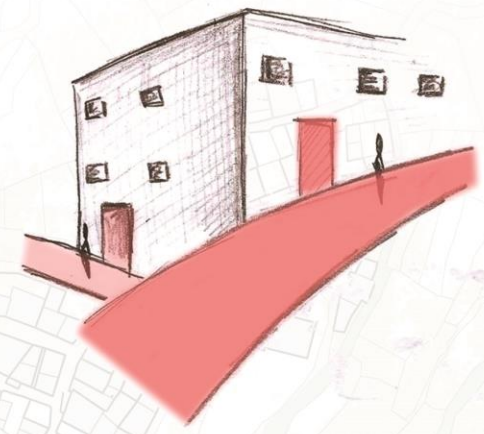
4

Σχέση επεκτάσεων σπιτιών με νέο και παλιούς δρόμους

2015
 Προσθήκη ορόφων στα υφιστάμενα οικοδομήματα με την δημιουργία του νέου δρόμου

Ο ίδιος τρόπος δόμησης σε επίπεδα παρατηρούμε να συνεχίζεται μέχρι και σήμερα, είτε ως επέκταση σε ένα υφιστάμενο οικοδόμημα για να έχει πρόσβαση σε νέο δρόμο είναι στα σπίτια που δημιουργούνται εκ νέου

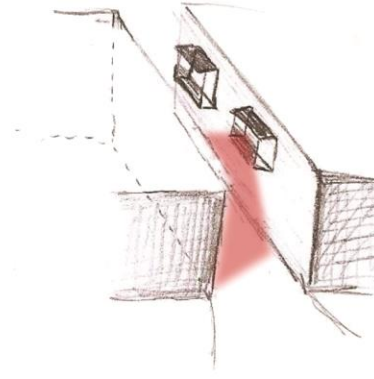

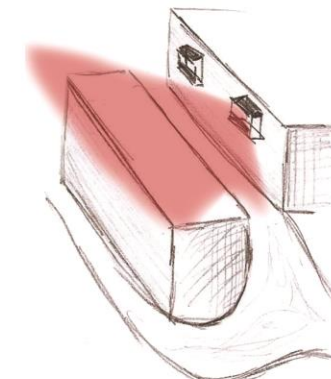
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1500

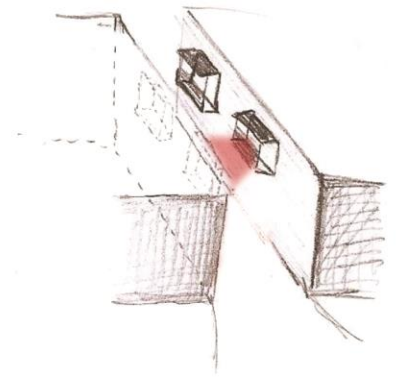
Σχέση μπαλκονιών με περιβάλλοντα χώρο- Οπτικές μεταξύ ενοίκων και περαστικών

Μπαλκόνια σε στενά δρομάκια με σπίτια ίδιου ύψους--οπτική σχέση μόνο με δρόμο

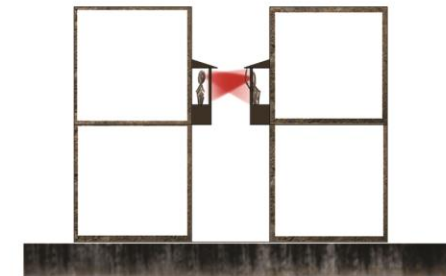
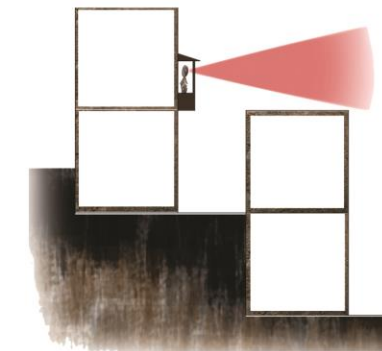

Μπαλκόνια σε στενά δρομάκια με απέναντι σπίτια χαμηλότερου ύψους--οπτική σχέση με δρόμο και περιβάλλοντα θέα

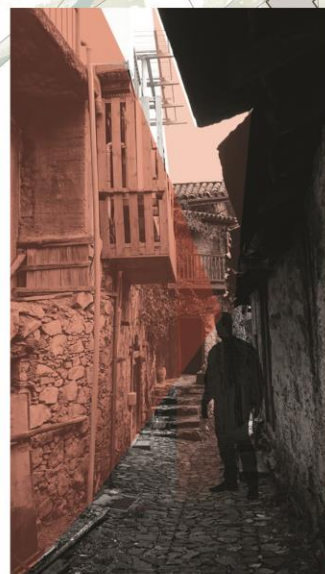

Μπαλκόνια σε στενά δρομάκια με σπίτια ίδιου ύψους--οπτική σχέση με δρόμο και απέναντι μπαλκόνια

Δημιουργία οπτικών επαφών ,είτε μεταξύ ανθρώπων σε μπαλκόνια και ανθρώπων στο δρόμο, είτε ,μεταξύ ανθρώπων σε απέναντι μπαλκόνια. Με αυτόν τον τρόπο υποβοηθάται η επικοινωνία και η ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων του χωριού

1

2

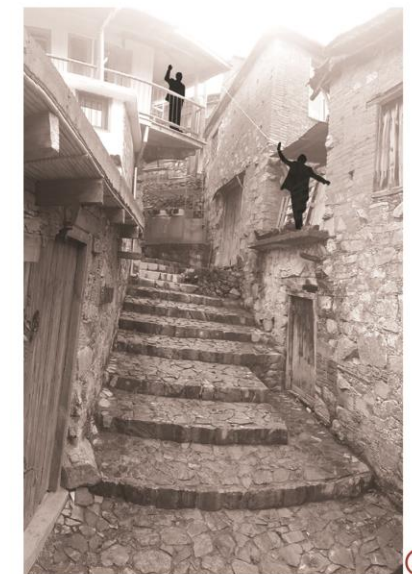
3

4

5

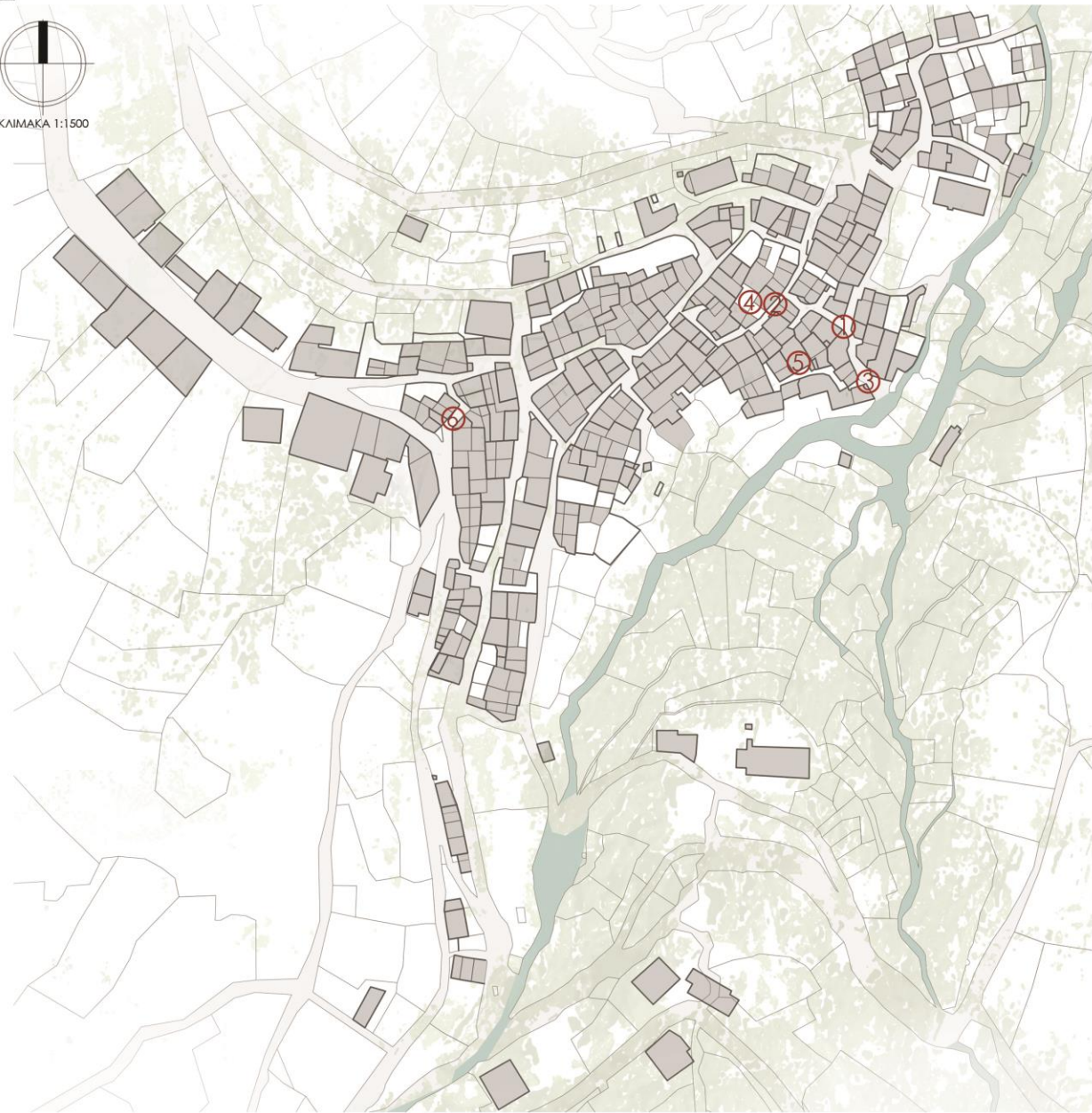

6

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1500

Σχέση ιδιωτικού-δημόσιου
 υποχωρήσεις πρόσοψης χώρων

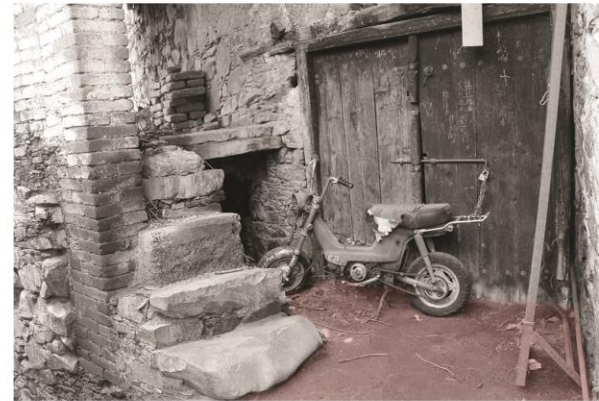
Υποχωρήσεις δρόμου για δημιουργία προσβάσεων

υπαιθριο προαύλιο

ημι-υπαιθριο προαύλιο

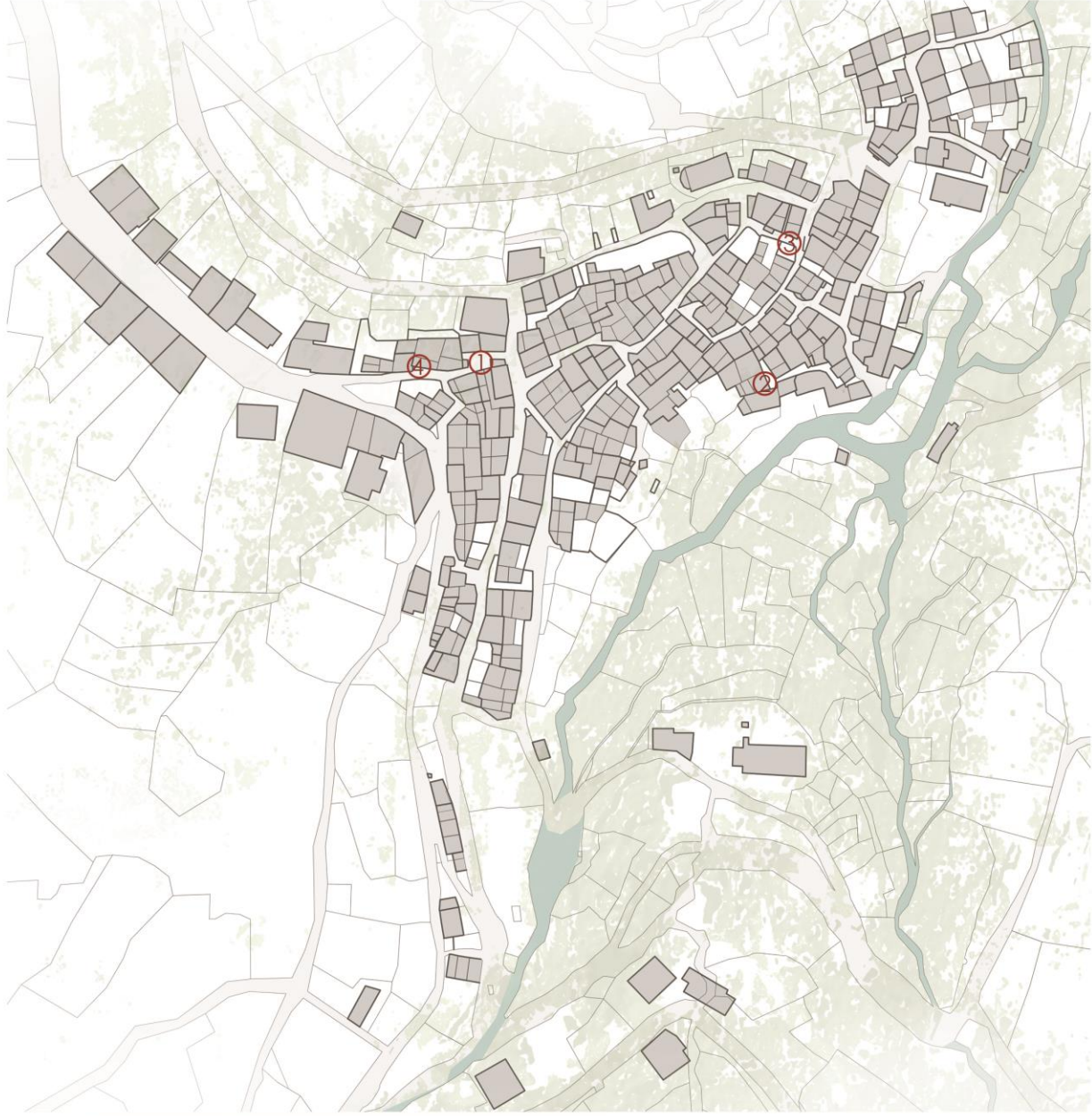
υποχώρηση πρόσοψης σε μορφή Γ

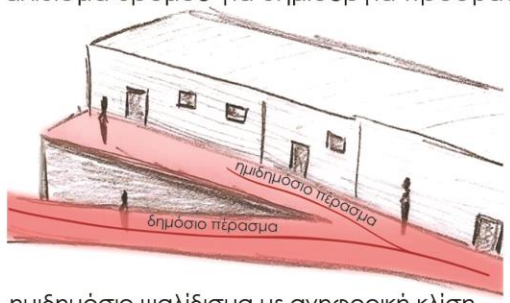
Συχνό φαινόμενο είναι η υποχώρηση της πρόσοψης του σπιτιού προς τα μέσα για την δημιουργία ενός προαυλίου μπροστά από την είσοδο της κατοικίας, πράγμα που επιτρέπει την εκδήλωση των δραστηριοτήτων σε αυτό το χώρο προς τον δρόμο και που βοηθά στην επαφή μεταξύ των ενοίκων και των περαστικών. Ο συγκεκριμένος χώρος μπορεί να χαρακτηριστεί ως ημι-ιδιωτικός με δημόσιο χαρακτήρα. Οι μορφές που συνήθως λαμβάνει είναι είτε ορθογώνια υποχώρηση στεγασμένη και μη ,είτε υποχώρηση σε μορφή Γ. Οι χώροι αυτοί παρουσιάζουν σημεία ύπαρξης ζωής καθώς κάποιοι έχουν κτιστούς φούρνους, ενώ αυτοί που δεν έχουν κάποιο εμφανή σήμερα στοιχείο, υποθέτουμε ότι θα οικειοποιούνταν από τους ενοίκους για να καθίσουν έξω και κυρίως από τις γυναίκες που θα έπλεκαν.

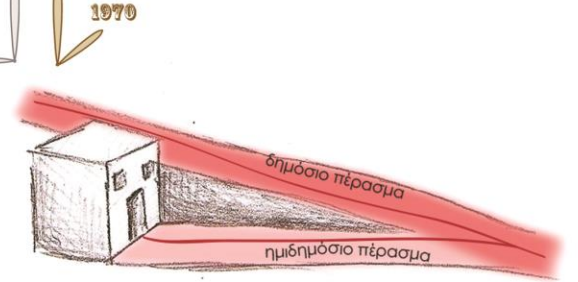

Ψαλίδισμα δρόμου για δημιουργία προσβάσεων σε οικίες

ημιδημόσιο ψαλίδισμα με ανηφορική κλίση

Σχέση ιδιωτικού-δημόσιου ψαλίδισμα χώρου για προσβάσεις

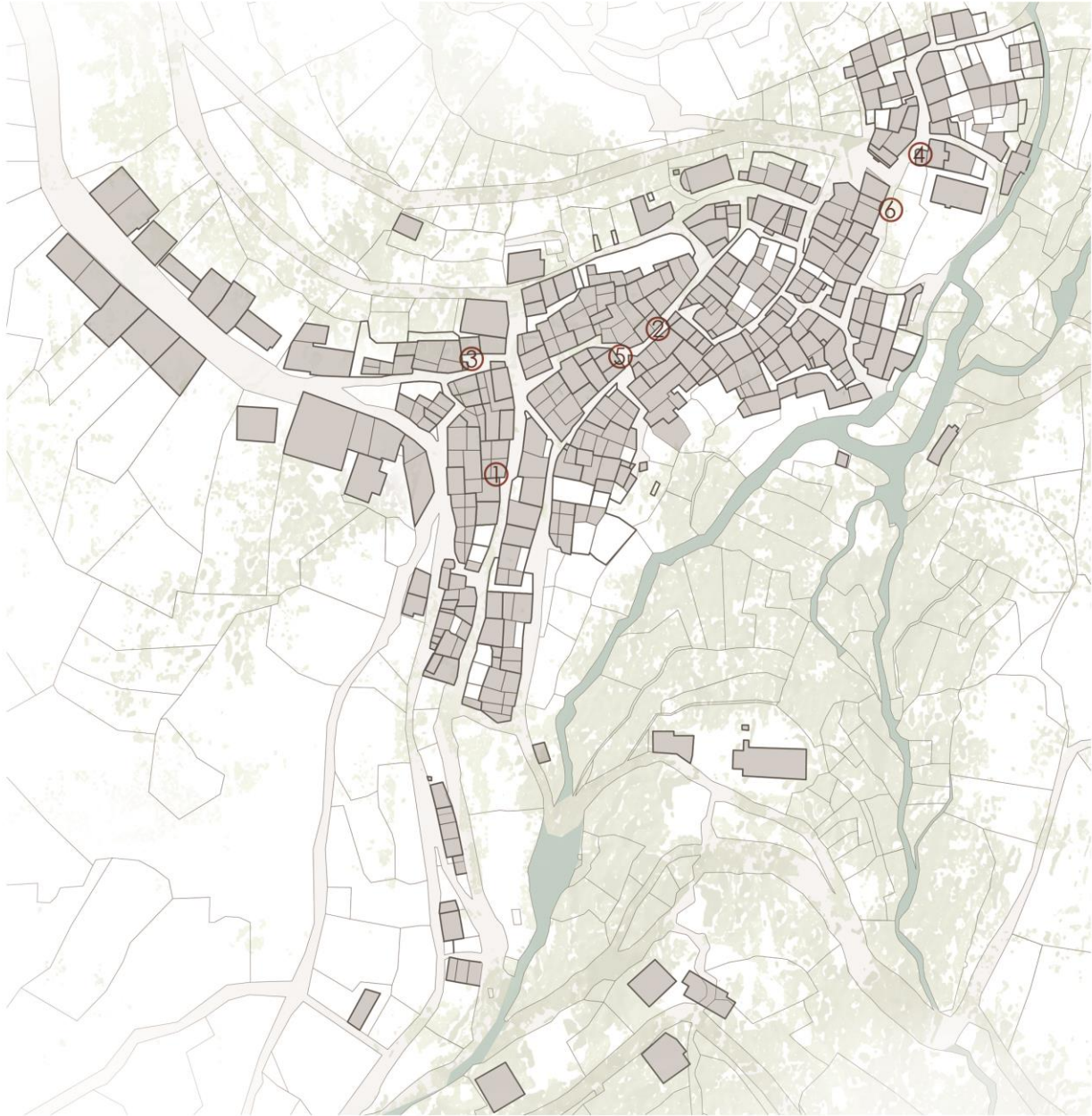
ημιδημόσιο ψαλίδισμα με κατηφορική κλίση

Το ψαλίδισμα του κυρίως δημόσιου δρόμου για την δημιουργία πρόσβασης προς μια ή περισσότερες οικίες, δημιουργεί ένα ημιδημόσιο πέρασμα το οποίο πολλές φορές οικειοποιείται από τους ενοίκους ως ένας χώρος χαλάρωσης και ξεκούρασης στον οποίο είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν παράλληλα με τους περαστικούς από τον κυρίως δρόμο. Αυτό το ψαλίδισμα είχε είτε μια ανηφορική είτε μια κατηφορική κλίση το μέτρο της οποίας ποικίλει

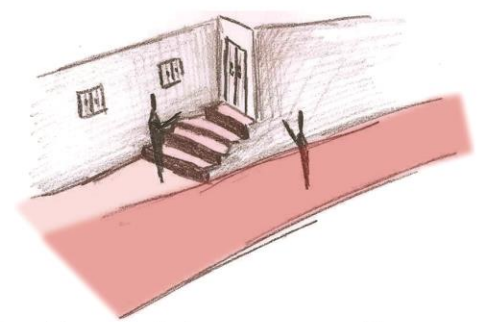

Σχέση εισόδων με σκαλιά με δρόμο 1900 1970

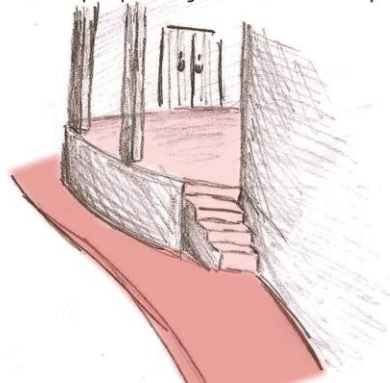
Σχέση ιδιωτικού-δημόσιου & παράγοντες κοινωνικοποίησης

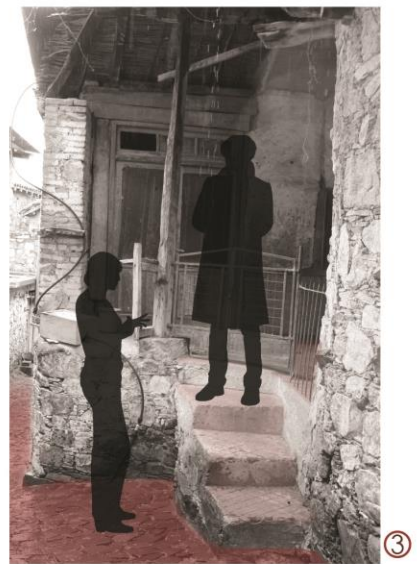
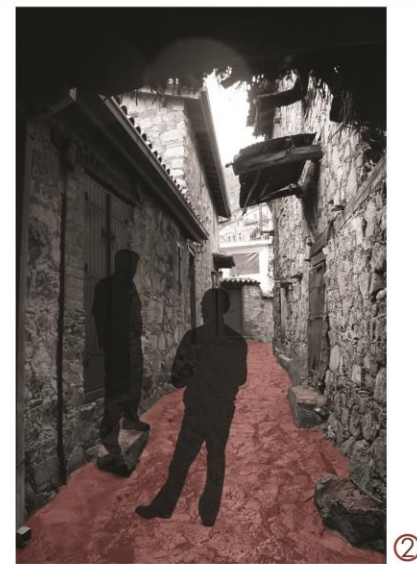
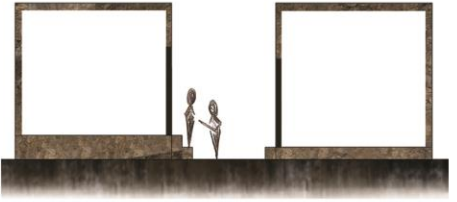
Διαπλάτυνση δρόμου για τοποθέτηση σκαλιών με άμεση πρόσβαση στην πόρτα της κατοικίας

Μικρά σκαλιά-κατώφλια στο δρόμο για άμεση πρόσβαση στην είσοδο της κατοικίας

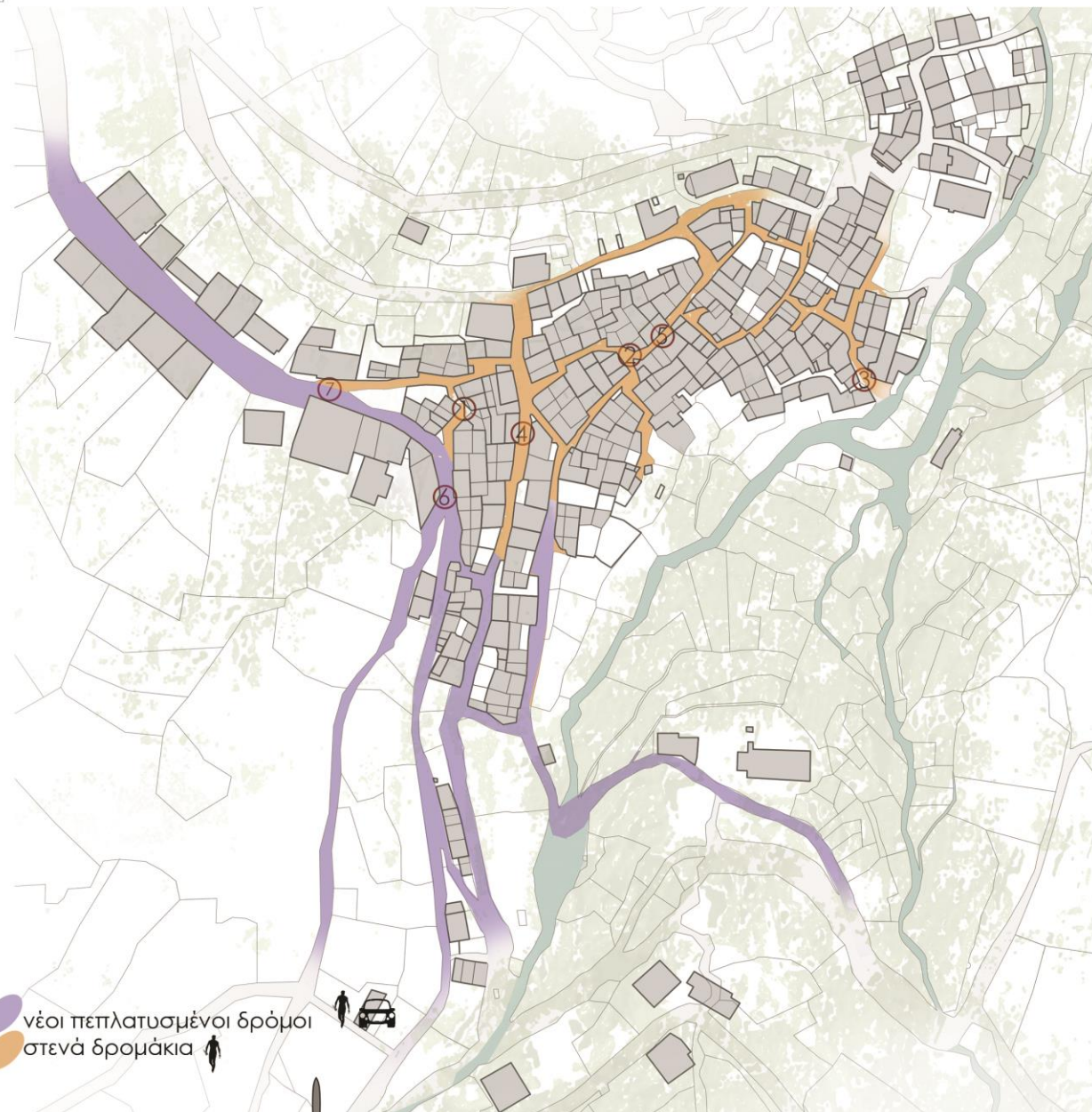

Διαπλάτυνση δρόμου για τοποθέτηση σκαλιών με πρόσβαση σε ένα ημιυπαίθριο χώρο μπροστά από την κατοικία

Κάτι που επίσης βοηθούσε στην κοινωνικοποίηση μεταξύ των κατοίκων ήταν η σχέση της εισόδου των κατοικιών με το δρόμο. Το γεγονός ότι η είσοδος στην κατοικία θα μπορούσε να γίνεται μέσω μιας σκάλας ή ενός σκαλιού απευθείας από το δρόμο, δημιουργεί ένα ημι-δημόσιο χώρο με άμεση οπτική επαφή με το δρόμο και τους περαστικούς, στον οποίο συχνά οι γυναίκες του σπιτιού κάθονταν να κεντήσουν ή να κάνουν κάποια άλλη δουλειά, συνομιλώντας παράλληλα με τους περαστικούς. Εκτός όμως από άμεσα σκαλιά που οδηγούσαν σε μια είσοδο παρατηρούμε σκαλιά που οδηγούν σε ένα ημι-υπαίθριο χώρο πριν από την είσοδο της κατοικίας που φανταζόμαστε ότι θα αποτελούσε ένα χώρο συνάντησης μεταξύ των κατοίκων και χαλάρωσης

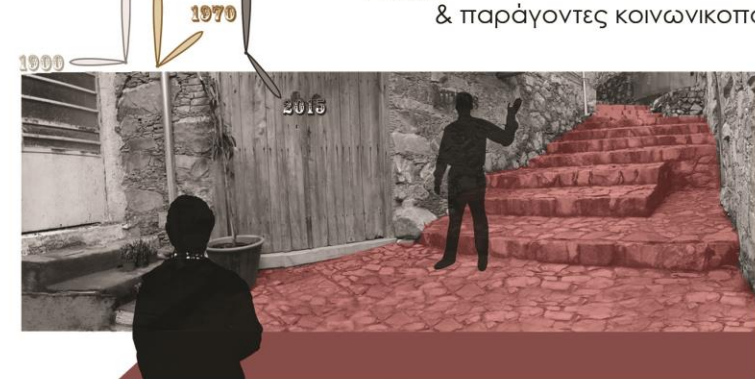

νέοι πεπλατυσμένοι δρόμοι
 στενά δρομάκια

Νέοι ή πεπλατυσμένοι δρόμοι

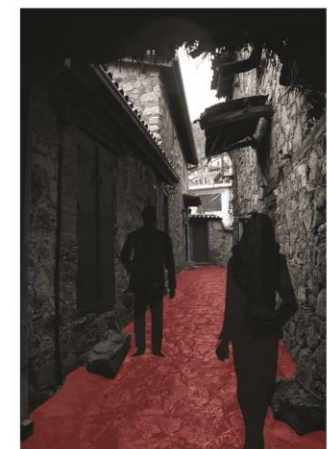

Διασταυρώσεις δρόμων και σταυροδρόμια

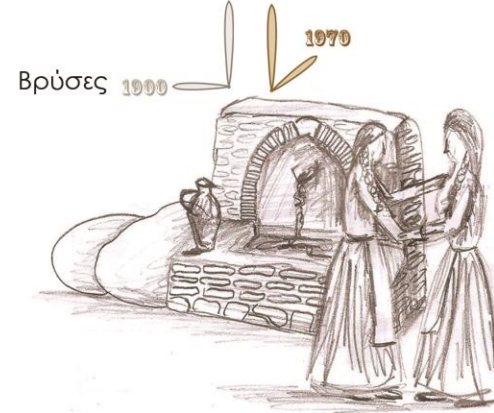
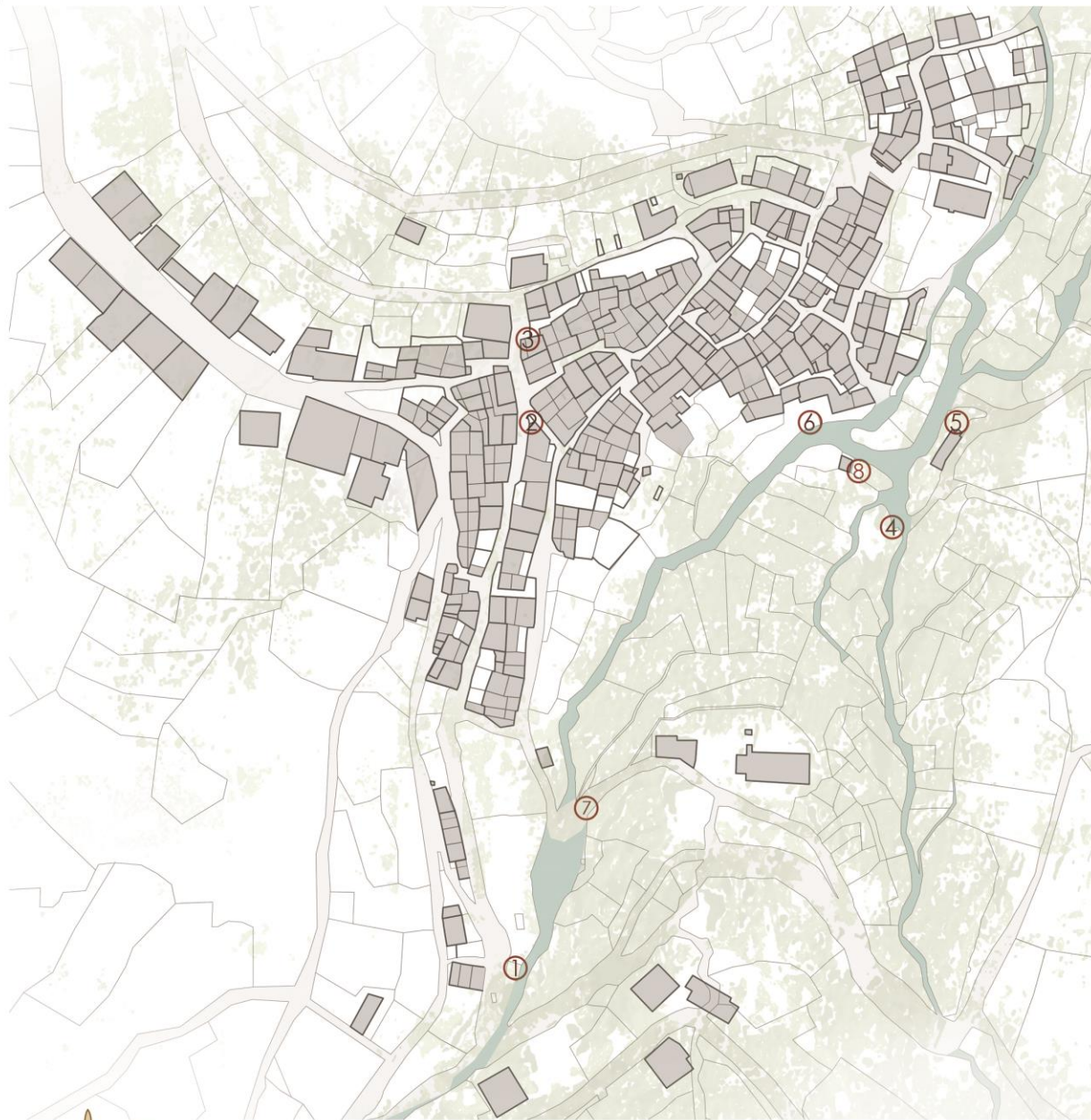
Οι διασταυρώσεις των ανεπίπεδων φιδίσια δρόμων δημιουργούν συχνά ένα παιχνίδι τυχαίων συναντημάτων μεταξύ των κατοίκων και στάσεων. Αυτό βοηθά στην κοινωνικοποίηση μεταξύ τους

Στενά φιδίσια δρομάκια

Τα στενά φιδίσια δρομάκια, που κάποτε έσφυζαν από ζωή αποτελούσαν χώρους κοινωνικοποίησης μεταξύ των περαστικών που τυχαία ακολουθούσαν τον ίδιο δρόμο. Ακόμη οι συνεχείς στροφές που έκαναν την μακρινή οπτική αδύνατη βοηθούσαν στην έκπληξη για τον ποιο θα συναντήσεις στην επόμενη στροφή. Σήμερα ωστόσο παρόλο που η κίνηση έχει μεταφερθεί κυρίως στον πάνω κύριο δρόμο, ο οποίος έχει διπλάσιες έως και τριπλάσιες αναλογίες από τα αρχικά φιδίσια δρομάκια, διατηρεί πάλι το χαρακτηριστικό της κοινωνικοποίησης μεταξύ των περαστικών λόγω της αργής ταχύτητας των οχημάτων αλλά και των στροφών που για ακόμη μια φορά βοηθούν στο στοιχείο της έκπληξης

Η καθημερινή ανάγκη για νερό και η μη ύπαρξη αυτόνομης υδροδότησης σε κάθε σπίτι, καθιστούσε τις βρύσες του χωριού πολύ σημαντικές.

①

Κάτω βρύση

Η σημαντικότητά τους ωστόσο δεν έγκειτο μόνο στην κάλυψη των αναγκών των χωριανών αλλά αποτελούσαν και μια αφορμή και ένα χώρο στον οποίο οι γυναίκες του σπιτιού θα μπορούσαν να παν, για να βγουν λίγο από το σπίτι αλλά και να μιλήσουν με άλλες συγχωριανές τους. Γύρω στη δεκαετία του 40 κάνουν και την εμφάνιση τους οι δεξαμενές που βοηθούσαν στην συλλογή και την πιο εύκολη διαχείριση του νερού κυρίως για αγροτικούς σκοπούς. Έτσι κάποιος θα μπορούσε να υποθέσει ότι αποτελούσαν χώρους συνάντησης και συνομιλίας μεταξύ των κατοίκων που ασχολούνταν με αγροτικές δουλειές. Με την υδροδότηση του χωριού γύρω στο 60 οι βρύσες σταδιακά εγκαταλείπονται ενώ στα 2015 με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού στο χωριό, βρίσκουν πάλι μια μορφή ζωής και μια αφορμή για κοινωνικοποίηση μεταξύ των επισκεπτών, στο χωριό αυτή την φορά.

Βρύση του Θεοφανή

②

Βρύση του Φικιά

③

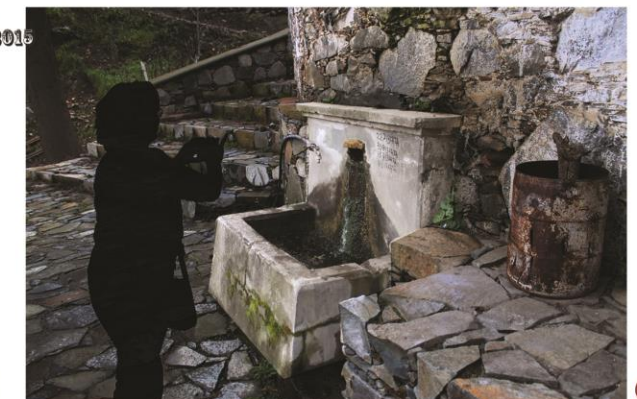
Πάνω βρύση

④

Βρύσες τελευταίων ετών για τουριστικούς σκοπούς

⑦

⑧

Δεξαμενές 1970

⑤

⑥

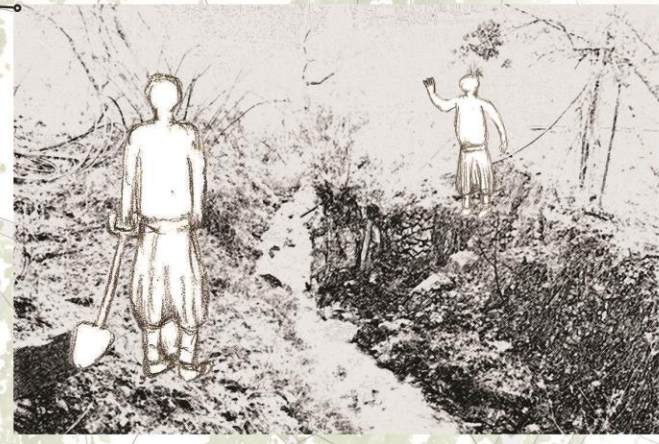

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΒΡΥΣΣΕΣ
- ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ
- ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ
- ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΑΝΤΡΑ

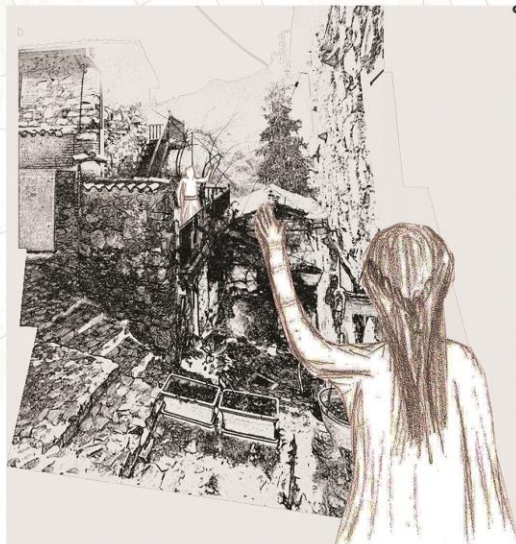

Σε μια προσπάθεια ταξιδιού στο παρελθόν προσπαθήσαμε να δούμε την έννοια της κοινωνικοποίησης μέσα από την μέρα και τις δραστηριότητες ενός άντρα και μια γυναίκας ή ενός παιδιού της εποχής του 1900, 1970 και 2015 αντίστοιχα. Μόνη διαφοροποίηση ότι στο 2015 αυτός ο φυλετικός διαχωρισμός παύει να υφίσταται, ενώ προστίθεται και η πορεία ενός επισκέπτη-τουρίστα στο χωριό.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε τη μέρα ενός άνδρα του χωριού ο οποίος μέσα από τα στενά δρομάκια του χωριού κινείται για να πραγματοποιήσει τις διάφορες δουλειές που έχει να κάνει όπως τα ψώνια από το παντοπωλείο για να πάει να φροντίσει το χωράφι του, καθώς περνά και από το καφενείο για ένα καφέ αλλά και από το ελαιοτριβείο για να δει αν είναι έτοιμο το λάδι του. Με κάθε ευκαιρία που του δίνεται κάνει μια στάση να συνομιλήσει με τους συγχωριανούς του είτε σε ένα σταυροδρόμι, ένα δρομάκι, στο χωράφι και στο καφενείο.

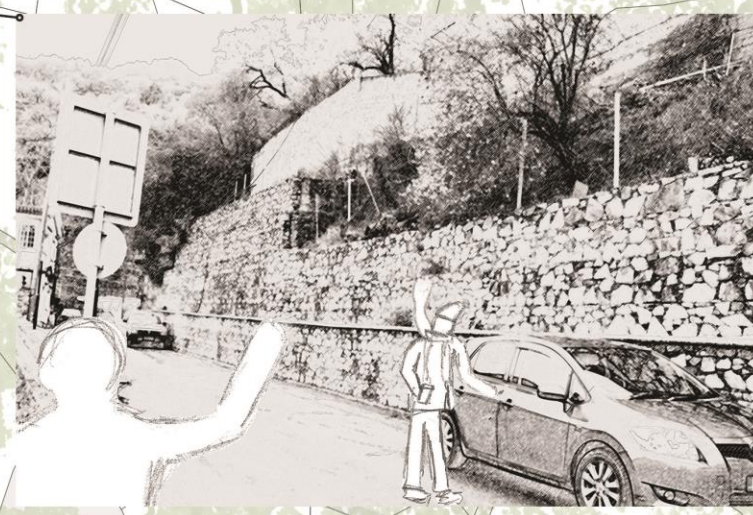
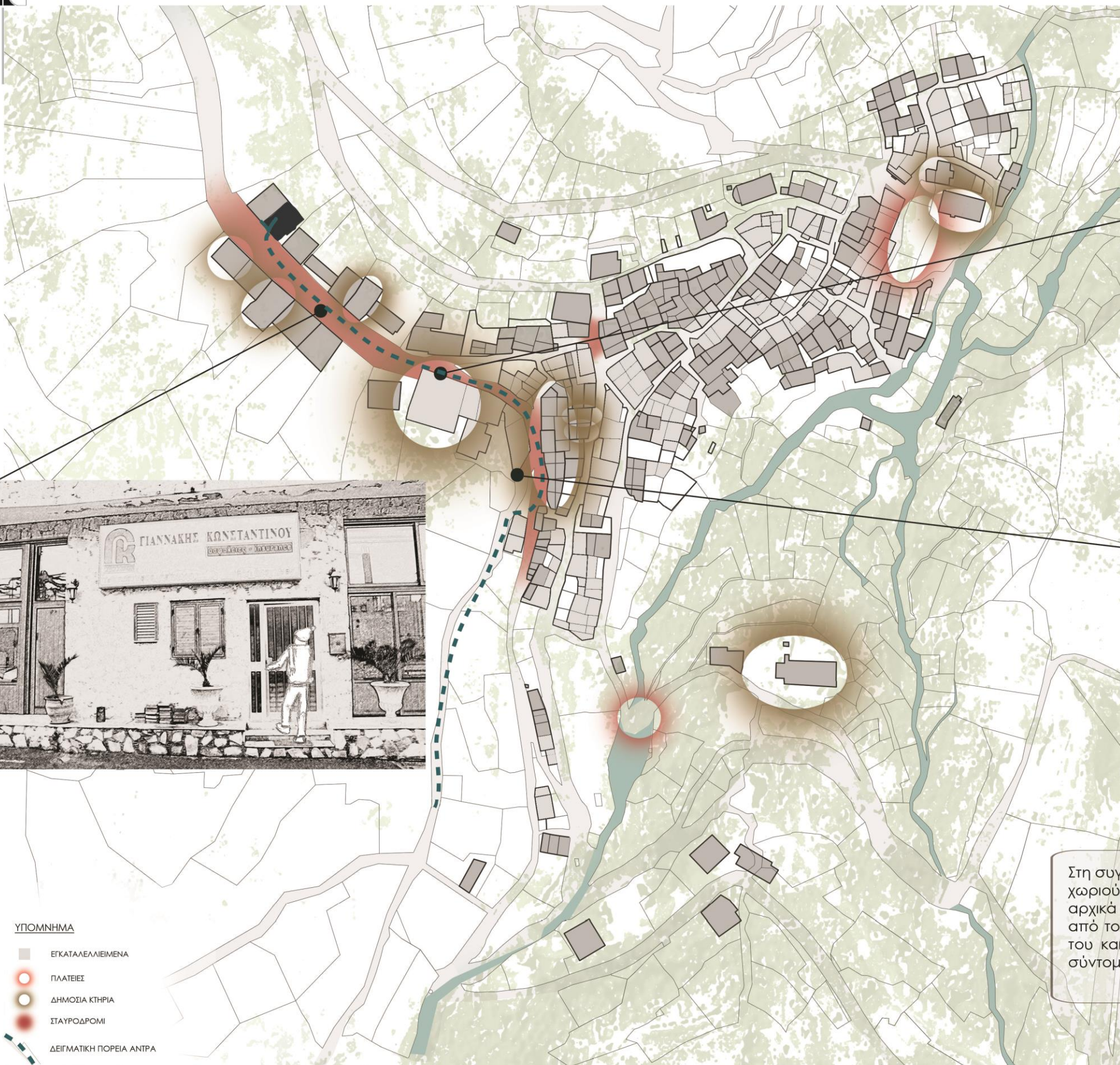

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΒΥΣΙΞ
  - ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ
  - ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ
  - ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε τη μέρα μιας γυναίκας του χωριού η οποία μέσα από τα στενά δρομάκια του χωριού κινείται για να πραγματοποιήσει τις δικές της δουλειές μέσα στο χωριό. Αφήνει τα αδέρφια της στο σχολείο, να γεμίσει τις στάμνες με νερό για το σπίτι και να επισκεφτεί μια φίλη της. Για ακόμη μια φορά όμως η πολεοδομία του χωριού τις φέρνει ωραία συναντήματα τα οποία αδράζει για να κοινωνικοποιηθεί λίγο πριν πάει και πάλι σπίτι.

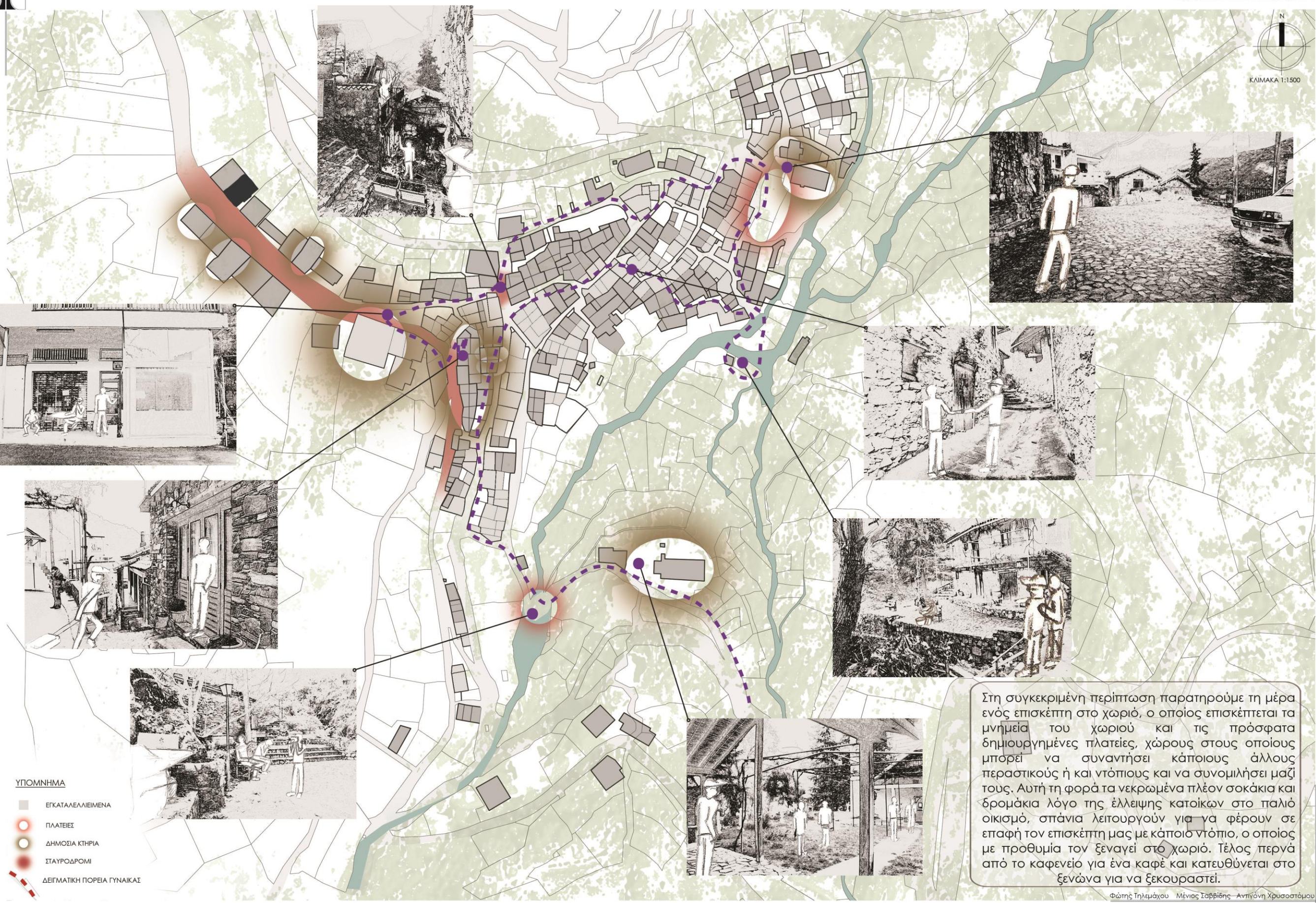

Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε τη μέρα ενός άνδρα του χωριού ο οποίος ακόμη εργάζεται, όμως στη Λευκωσία. Φροντίζει αρχικά τις δουλειές στου στήν γρήγορο καφέ, πέρα από το καφενείο για ένα γρήγορο καφέ, πάει προς το αυτοκίνητο του και αναχωρεί για Λευκωσία. Αν δει κανένα συγχωριανό στη σύντομη πορεία του ου περιορίζεται στον νέο οικισμό και τον κύριο δρόμο το χαιρετά και συνεχίζει τη πορεία του.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΛΙΜΕΝΑ
  - ΠΛΑΤΕΙΣ
  - ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ
  - ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ
  - ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΑΝΤΡΑ

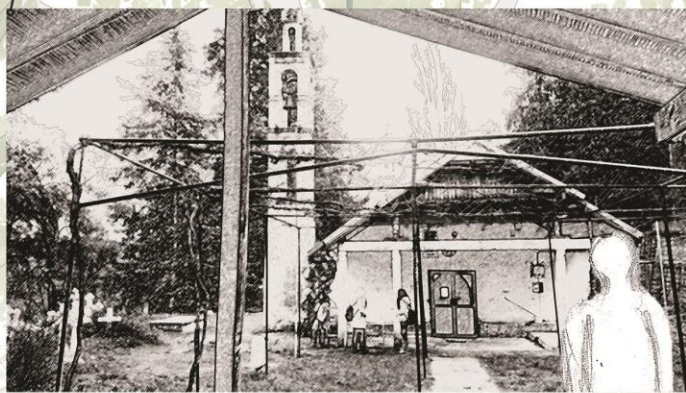
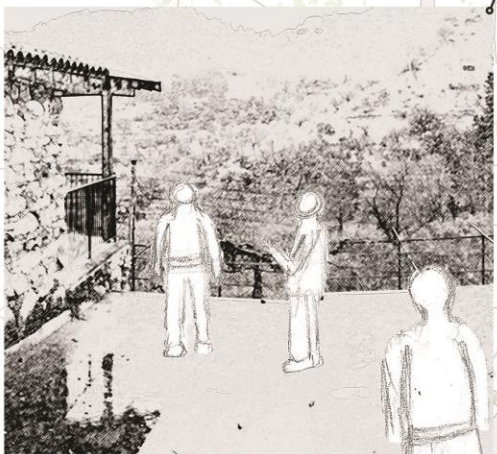
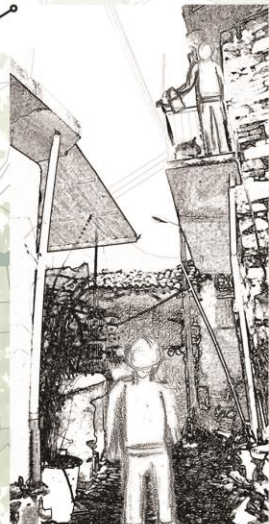
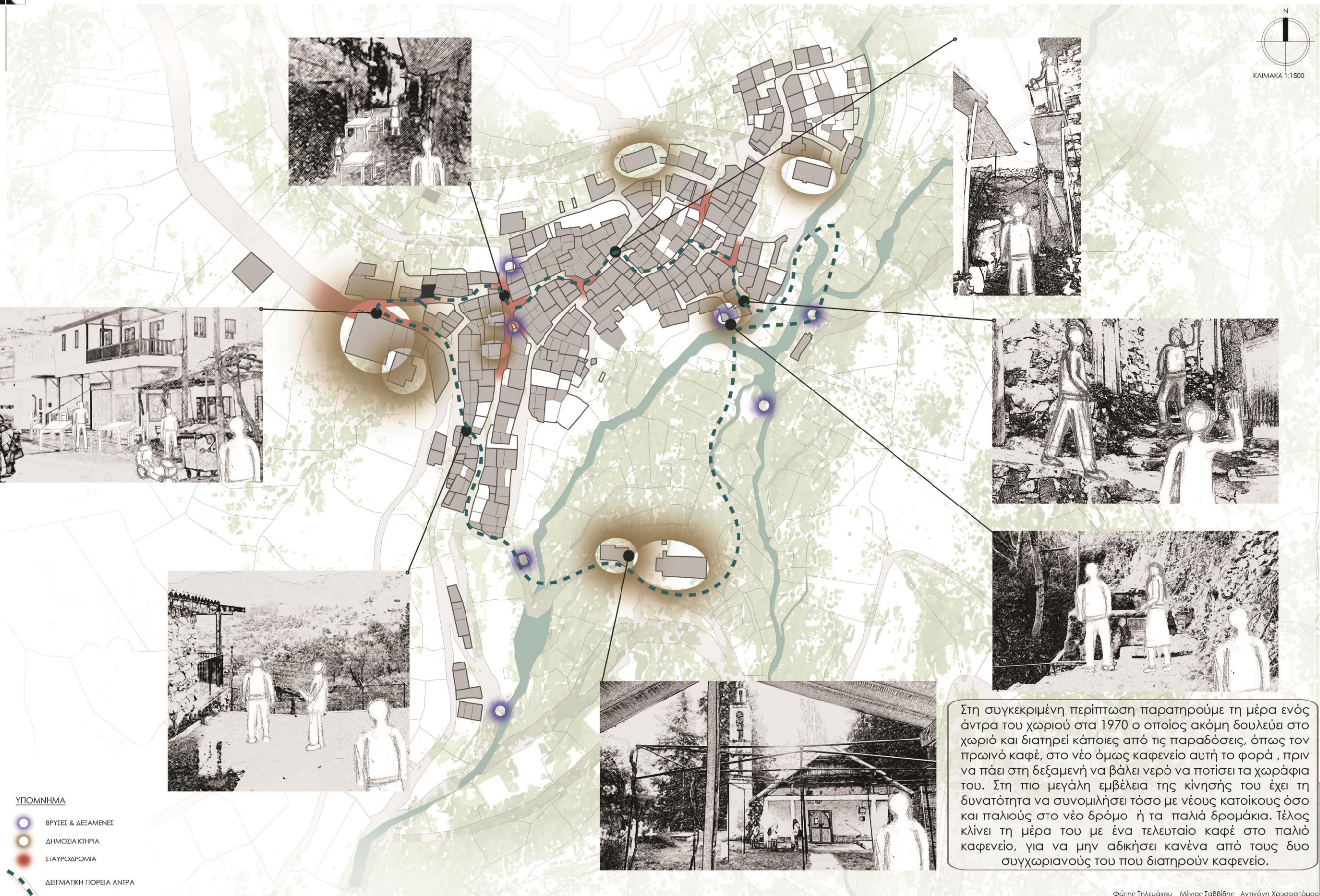

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΙΜΕΝΑ
  - ΠΛΑΤΕΙΕΣ
  - ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ
  - ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ
  - ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε τη μέρα ενός επισκέπτη στο χωριό, ο οποίος επισκέπτεται τα μνημεία του χωριού και τις πρόσφατα δημιουργημένες πλατείες, χώρους στους οποίους μπορεί να συναντήσει κάποιους άλλους περαστικούς ή και ντόπιους και να συνομιλήσει μαζί τους. Αυτή τη φορά τα νεκρωμένα πλέον σοκάκια και δρομάκια λόγω της έλλειψης κατοίκων στο παλιό οικισμό, σπάνια λειτουργούν για να φέρουν σε επαφή τον επισκέπτη μας με κάποιον ντόπιο, ο οποίος με προθυμία τον ξεναγεί στο χωριό. Τέλος περνά από το καφενεϊό για ένα καφέ και κατευθύνεται στο ξενώνα για να ξεκουραστεί.

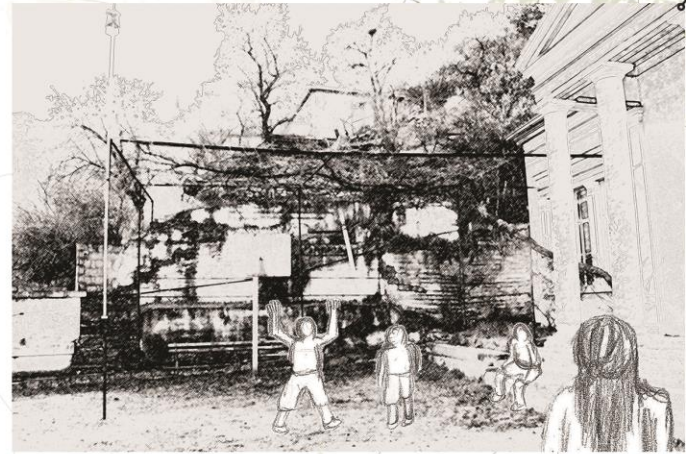

Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε τη μέρα ενός άντρα του χωριού στα 1970 ο οποίος ακόμη δουλεύει στο χωριό και διατηρεί κάποιες από τις παραδόσεις, όπως τον πρωινό καφέ, στο νέο όμως καφενείο αυτή τη φορά, πριν να πάει στη δεξαμενή να βάλει νερό να ποτίσει τα χωράφια του. Στη πιο μεγάλη εμβέλεια της κίνησής του έχει τη δυνατότητα να συνομιλήσει τόσο με νέους κατοίκους όσο και παλιούς στο νέο δρόμο ή τα παλιά δρομάκια. Τέλος κλίνει τη μέρα του με ένα τελευταίο καφέ στο παλιό καφενείο, για να μην αδικήσει κανένα από τους δυο συγχωριανούς του που διατηρούν καφενείο.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΒΥΖΙΣΣΕΣ & ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ
  - ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ
  - ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΑ
  - ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΑΝΤΡΑ

Στη συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε τη μέρα μιας γυναίκας του χωριού η οποία μέσα από τα στενά δρομάκια του χωριού κινείται για να πραγματοποιήσει τις δικές της δουλειές μέσα στο χωριό. Αυτή τη φορά πορεία της έχει μεγαλύτερη εμβέλεια αλλά και περισσότερο για λόγους ψυχαγωγικούς. Θα πάει στο σχολείο αν φοιτάει, από την εκκλησία και από την βρύση για να βάλει νερό όμως θα περάσει και θα κάνει μια μεγάλη στάση στην Ο.Χ.Ε.Ν για τις καθημερινές δραστηριότητες. Μέσα στα σοκάκια συναντά φίλους, γνωστούς και για ακόμη μια φορά κοινωνικοποιείται.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ**
- ΒΡΥΣΕΣ & ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ
  - ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ
  - ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΑ
  - ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑΣ